THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, BALANDIS — APRIL 28, 1990 Nr. 83

VISŲ KRAŠTŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ VALDYBOMS

REIKALINGA GREITA AKCIJA: SOS LIETUVAI!

Prasidėjo Sovietų Sąjungos ekonominė blokada Lietuvai, apie kurios galimumą Jus esame įspėję anksčiau. Dabar jau sustabdyta naftos, benzino ir degamųjų dujų tiekimas Lietuvai. Ši blokada bando palaužti lietuvių tautos ir visų Lietuvos gyventojų ryžtą atgauti laisvę ir išlaikyti Lietuvos paskelbtą nepriklausomybę.

Imperialistiniai Sovietų Sąjungos vadai siekia blokada sugriauti Lietuvos ūkį, kad užsidarytų fabrikai ir įmonės, sustotų susisiekimas ir transportas, kad Lietuvos žmonės netektų pragyvenimo šaltinių. Sovietams išvežus Lietuvos derlių ir mėsą į Rusiją, po masinio nedarbo galės sekti badas. Kol kas Lietuvoje dar tebėra šalta. Pirmosios alkio ir šalčio neišvengiamos aukos bus silpniausi, lengviausiai pažeidžiami — tai maži kūdikiai, mūsų ateitis, ir seneliai, mūsų tautos atmintis ir jos ryšys su savo praeitimi.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba nutarė konkrečiai reaguoti į šią padėtį ir įsteigė PAGALBOS LIETUVAI programą, kurios tikslas yra kaupti visokeriopą pagalbą Lietuvos Respublikai. Šiai programai vadovauti apsiėmiau aš. Per kelias dienas sudarysime (1) Vykdomąjį komitetą ir (2) Garbės komitetą, susidedantį iš įvairių žymių žmonių: lietuvių ir kitataučių,norinčių padėti Lietuvai. Prašome kraštų valdybų skubiai atsiųsti siūlymus komitetams. Komiteto pilną sąstatą pranešime vėliau.

Dabar kreipiuosi į visų kraštų Lietuvių Bendruomenių valdybas bei ryšininkus su prašymu prisidėti prie PAGALBOS LIETUVAI programos. Prašome tuojau paskirti vieną asmenį pradėti vajų aukoms savo krašte. Paskelbkite savo krašte aukų rinkimą, prašydami, kad kiekvienas lietuvis prisidėtų visomis savo išgalėmis padėti Lietuvai šioje krizėje. Mes prašome aukas dėti į savo iždą, informuojant mus apie aukų statusą, ir būti pasiruošusiems lėšas perkelti pagal PLB nurodymus. Prašykite visas organizacijas sustabdyti bet kokių kitų aukų rinkimą, nes dabar PIRMENYBĖ LIETUVAI!

PAGALBA LIETUVAI („AID TO LITHUANIA") bus laikoma specialioje sąskaitoje PLB valdybos ižde ir dalinama pagal planus, paruoštus situacijos akivaizdoje. Pinigai bus naudojami maistui, vaistams, kurui, energijai ir politinei pagalbai. Reikia sukelti maksimalines sumas aukomis, pasižadėjimais ir testamentais.

Draugai ir priešai tegul mato išeivijos įnašą tautos laisvės išlaikymui. Tik mūsų pavyzdys gali paskatinti kitus prisijungti prie gelbėjimo badu ir šalčiu marinamos Lietuvos.

Visi kartu prisidėkime kiek tik galime prie tautos kovos už laisvę ir pralaužkime tėvynę smaugiančią blokadą!

Vytautas Bieliauskas, PLB pirmininkas

2968 Compton Road
Cincinnati, OH 45251
USA
Telefonas: (513) 522-3795
Faxas: (513) 522-3795

Landsbergio trys žodžiai

Prunskienė gali atvykti kada tik nori

Washingtonas. — Prez. Busho vyriausybė pakeitė savo priešišką nusistatymą prieš Lietuvos ministerės pirmininkės atvykimą ir pažadėjo, kad ji bus vaišingai priimta, nes administraciją paveikė trys prez. Landsbergio žodžiai ir Kongreso demokratų spaudimas, rašė vakar „Sun-Times" kolumnistai Evans ir Novak.

„Tai yra Miunchenas", pasakė Vytautas Landsbergis, palygindamas prez. Busho sutikimą, kad Sovietų Sąjunga „pasmaugtų Lietuvą", kaip kad įvyko, kai Hitleriui buvo atiduota Čekoslovakija 1938 m. Kongreso demokratai pareiškė, kad viza Kazimierai Prunskienei turi būti išduota. Dabar ji vizą gali gauti kada tik nori. Prieš tai Bushas nenorėjo Prunskienės matyti Amerikoje, kad nepakenktų viršūnių konferencijos dvasiai, kai Gorbačiovas čia lankysis. Gorbimanija yra apėmusi vyriausybės sluoksnius.

Kongreso demokratai gynė Lietuvos reikalus vienas po kito ir pažadėjo Prunskienę nuoširdžiai priimti. Jie sako, jog Busho politika nuteikia Maskvą, kad bus padaryta jai ir daugiau nuolaidų. Esą slepiami kai kurie faktai nuo visuomenės.

Ambasada Vilniuje

Kaip Kongresas veikia iš tikrųjų, pranešama dabar, kad Senato svarbaus komiteto pirmininkas sen. Robert Byrd tyliai dirba, kad būtų paskirta 10 milijonų dolerių Amerikos ambasados pastatymui Vilniuje. Atstovų rūmų komiteto pirm. Dante Fascell diskutavo Lietuvos reikalus su prezidentu Bushu jo kabinete, Fascell sako, jog ekonominės sankcijos, kurias atmetė Bushas, nieko daug nepakenktų Maskvai, nes tą tuoj užpildytų Europa, bet viršūnių konferencijos nukėlimas turėtų daug reikšmės ir pakenktų Gorbčiovui.

— **Teisininkų** draugija Lietuvoje kreipiasi į visus pasaulio lietuvius teisininkus, prašydama visur ir visada iškelti, kad Sovietų Sąjunga iš naujo tęsia prievartos veiksmus prieš Lietuvos Respubliką, jėga užėmė Lietuvos Prokuratūros pastatą, nušalino Lietuvos prokurorą ir jo vieton paskyrė svetimos valstybės atstovą.

Prez. **Vytautas Landsbergis,** kairėje, su **Estijos** ministeriu pirmininku **Edgar Savisaar** po pasitarimų Vilniuje. Savisaar žurnalistams **pasakė,** jog „kas atsitiko Lietuvoje, gali įvykti ir Estijoje ir Estija padės Lietuvai".

Nėra laisvės be aukų

Susidegino Stanislovas Žemaitis

Maskva. Balandžio 26. (UPI) — Lietuvis šiandien susidegino aikštėje, netoli Bolšoi teatro, ir netoli Kremliaus, protestuodamas prieš Maskvos blokadą Lietuvai. Tą pačią žinią pranešė anglų Reuterio, prancūzų žinių, vokiečių ir Sovietų „Tasso" agentūros.

Maskvos Interfakso žinių tarnyba taip pat pranešė, kad Vidaus reikalų ministerija patvirtino „vieno žmogaus norą susideginti, kuris buvo nuvežtas į ligoninę ir ten rado jį truputėlį apdegusį". Plačiau nieko nepranešė.

Šiuo būdu buvo pareikštas protestas prieš Kremliaus ekonomines sankcijas, pažymi visos šios žinių agentūros, išskyrus „Tasso". Šia proga Vakarų agentūros vėl primena Lietuvos okupacijos eigą ir faktus, kad Vakarai nepripažįsta Sovietų Sąjungos padaryto 1940 metų Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių prievartinio įjungimo į sąjungą.

Laisvės fakelas

„Jis degė kaip fakelas. Jo oda luposi nuo jo rankų kaip pirštinės", papasakojo žurnalistams Gennady Bušujevas, kuris buvo šalia ir matė žmogaus dramą už Lietuvos laisvę. Bušujevas yra gėlių pardavėjas Sverdlovskio judrioje aikštėje. Jis sako, jog tas lietuvis apsipylė maždaug puse skardinės benzinu ir tada uždegė degtuką ir žaibiškai suliepnojo gyvas aukuras.

Reuterio žinių agentūra praneša, jog policijos seržantas Viktoras Abromočkinas, kuris buvo tuo metu pareigose, pakvietė ambulansą, kuris atvyko po 20 ar 30 minučių. Tada jis pasakė, jog jo padėtis labai rimta, ir buvo nuvežtas į ligoninę. Žmonės pasakojo, jog viena gailestingoji seselė atbėgo jam padėti, stabdydama ugnies liežuvius. Lietuvis gulėjo ant žemės didžiame skausme. O žmogus, kuris aikštėje pardavinėjo autobuso bilietus, papasakojo, kad jo rankos, plaukai, veidas ir klubai buvo labai apdegę.

Policijos seržantas pasakė, kad jis turėjo Sovietų pasą ir yra **Stanislovas Žemaitis,** 52 metų, vedęs ir dviejų vaikų tėvas. Jis tuoj mirė ligoninėje.

Jį lydėjo draugas

Kitas liudininkas papasakojo šiam žinių korespondentui, kad Žemaitį lydėjo kitas vyras ir jie kartu kurį laiką kažko laukė, stoviniavo, kad pradėjo pareikšti kraujo ir gyvybės aukos protestą — prieš Kremliaus elgesį Lietuvoje. Taip veliau tas palydovas pasakęs šiam liudininkui.

Reuterio žinių agentūra, baigdama savo pranešimą, primena Čekoslovakijos įvykį, kai studentas Jan Polach susidegino 1969 metų sausio mėnesį Prahoje, protestuodamas prieš Sovietų okupaciją, kuri tada buvo pradėta prieš 4 mėnesius. Dabar lietuvis vėl prieš tą pačią Sovietų okupaciją Lietuvoje pareiškė protestą, paaukodamas savo gyvybę.

— **Minsko** Vladimiro Lenino liejyklos darbininkai atsisakė lieti guminių lazdų formas, kurios gali būti panaudotos prieš lietuvius ar gruzinus, motyvuodami tuo, jog tokį garbingą vardą turinti gamykla negali gaminti panašaus profilio produkcijos.

— **Japonijos** ministerių kabineto sekretorius Misoji Sakamoto pranešė, jog, Sovietams įvedus ekonominį embargo Lietuvai, įvedamos kai kurios prekybinės sankcijos prekyboje su Maskva.

Laisvės paminklas Kaune
Aleksandro Juozapaičio nuotrauka

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Lietuvos** vyriausybė paskyrė Egidijų Bičkauską savo reprezentantu Maskvoje, praneša „Chrisitan Science Monitor" reporterė Linda Feldmann Maskvoje. Ji sako, kad tai dar vienas „konfliktas", nes tik Sovietų Ministerių taryba turi teisę skirti reprezentantus Maskvos respublikoms. Egidijus Bičkauskas esąs talentingas jaunas teisininkas su diplomatiniais gabumais ir Maskvoje respektuojamas.

— **Sovietų** Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze pasiūlė Valstybės departamento sekretoriui James Bakeriui sudaryti provizorinę Afganistano vyriausybę šalia Najibullah vyriausybės, kuri pravestų rinkimus Afganistane.

— **Amerikos Lenkų kongresas,** organizacija apimanti visas lenkų organizacijas Amerikoje, pasiuntė prezidentui Bushui laišką, kad lenkai pilnai remia savo „brolius ir seses lietuvius" ir pasisako už Lietuvos nepriklausomybę. Jie ragina prezidentą, kad jis pripažintų Lietuvos Respubliką ir užmegztų pilnus diplomatinius ryšius, praneša mums Lenkų Kongreso įstaiga.

— **Sovietų** ambasados Washingtone pirmasis sekretorius Igor Chripunov spaudos konferencijos metu kalbėjo, jog Lietuva turi galimybių pasiekti nepriklausomybę per Sovietų Konstituciją ir kad tai turįs būti „laipsniškas procesas", kuris gali trukti 5, 10, o gal ir daugiau metų.

— **Sovietų** kariuomenės štabo viršininkas generolas M. Moisejevas atidėjo savo vizitą į Ameriką, kuris turėjo įvykti gegužės viduryje. Jis pasakė, kad turi pasiruošti viršūnių konferencijai. Diplomatai sako, kad tai naujos pareigos jo pozicijoje, nes prieš jį buvęs karo vadas maršalas Sergėjus Achromejevas tokių pareigų neturėjo. Reiškia, kad kariškių įtaka yra sustiprinta Gorbačiovo prezidentūroje.

— **Kremliuje** Gynybos ministeris Dmitri Jazovas pareiškė Sovietų reporteriams, jog vien tik Maskvoje yra 7,500 karininkų, kurie neturi butų. Beveik visi jie rusai ar kiti slavai ir jiems būtina rasti naujus butus, pasakė jis.

— **Washingtone** žvalgybos žiniomis, praėjusiais metais žuvo 59 sovietų karininkai.

Prancūzija ir Vokietija ragina sulaikyti deklaraciją

Busho-Mitterrand-Kohl bendra veikla

Paryžius. Balandžio 26 d. (AP) — Prancūzija ir Vakarų Vokietija kartu paragino Lietuvą, jog jos Parlamentas sulaikytų nepriklausomybės sąjūdį ir pradėtų pasitarimus su Maskva, kad būtų surastas „visiems priimtinas sprendimas".

Šis nutarimas padarytas tada, kai Prancūzijos prez. F. Mitterrand ir Vak. Vokietijos kancleris H. Kohl po dviejų dienų pasitarimų parašė laišką Lietuvos prezidentui Vytautui Landsbergiui. Savo laiške abu prezidentai rašo, jog „komplikuotos situacijos Lietuvoje sprendimas reikalauja laiko ir kantrybės ir turėtų būti surastas dialogo klasiniais kanalais".

„Nėra abejonės, kad būtų pradėti pokalbiai, padėtų tai, kad jūsų Parlamentas suspenduotų tam tikram laikui nepriklausomybės deklaraciją", rašo jie. „Nebūtų prarasta to klausimo vertė, nes tai yra pagrista universaliu nepripažinimo principu patiems apsispręsti".

Ar tai gali būti?

Nors jau kurį laiką Vakarai ragina, kad būtų pradėtas pokalbis tarp Vilniaus ir Maskvos, bet tai yra pirmas kartas, kai raginama suspenduoti veiklą už nepriklausomybę, kurios atstatymą paskelbė pats Parlamentas. Po pasitarimų abu vadai pasakė, jog įvykiai Rytų Europoje gali pakenkti jų ryšiams su Maskva, o jie nori, kad būtų visa Europa

integruota. „Mes negalvojame, kad mes vieni galėtume žengti į priekį, o Europos vienybė yra negalima be Prancūzijos ir Vokietijos dalyvavimo", pasakė kancleris Kohl.

Pracūzijos prez. Mitterrand pasakė, kad jis pritaria 12 valstybių politinei sąjungai Europos Bendruomenėje, tad ir Europos klausimai turi būti sprendžiami tame kontekste. Savo laiške Landsbergiui jie sako esą susirūpinę situacija Lietuvoje ir todėl nusprendę parašyti bendrą laišką. Tačiau, jie pastebi, jog „lietuviai parodė neabejotinai savo teises į suverenumą".

Po Floridos Miunchenas

Pranešama, jog ši Europos prezidentų iniciatyva kilo tuoj po to, kaip prez. Bushas ir prez. Mitterrand susitiko Floridoje, kur JAV Valstybės sekretorius James Bakeris ir prancūzų Užsienio reikalų ministeris Roland Dumas aptarė Pabaltijo reikalus ir nutarė per diplomatinius kanalus daryti žygius, kad prasidėtų kalbos tarp Vilniaus ir Maskvos. Spaudos konferencijoje jie buvo paklausti, ar Lietuva dabar yra auka, kaip kad buvo anomet Miunchene, kai naciams buvo leista užimti Čekoslovakiją. Prez. Mitterrand atsakė, kad šiuo metu negali būti palyginimo tarp Gorbačiovo politikos ir Hitlerio. „Mes nesame karo išvakarėse ir nėra palyginimo imperializmui", pasakė Mitterrand. Bet jis pasakė, jog dabar atėjo metas Gorbačiovui imtis iniciatyvos pradėti dialogą su Lietuva. Kancleris Kohl atsakė, jog palyginimas Miunchenui visiškai netinka ir kad „nereikia daryti spaudimo, kad užblokuotų tikrų diskusijų pradžią".

Abiejų prezidentų palydovai pasakė, kad Europoje yra naujas polinkis izoliuoti Britanijos premjerę M. Thatcher Europos klausimų sprendime.

Studijuoja pasiūlymą

Vilnius. Balandžio 27. (Reuteris) — Lietuvos Respublikos prezidentas Vytautas Landsbergis pažadėjo šiandien labai kruopščiai išstudijuoti Prancūzijos-Vokietijos pasiūlymą suspenduoti paskutinius įstatymus, surištus su nepriklausomybės deklaracija. „Lietuvos vyriausybė taip pat pageidauja, kad dialogas tarp abiejų kraštų prasidėtų kaip galima greičiau", pasakė Landsbergis. Pasitarimai taip pat padėtų baigti Sovietų blokadą, pastebėjo jis.

Elektrėnai aprūpina Kaliningradą

Vilnius. Balandžio 19. — Lietuvos Energijos tarybos pirmininkas Juozas Martusevičius pranešė, kad yra garantuotas dujų pristatymas elektros energijai išgauti. Priešingai, elektros jėgainė Elektrėnuose turėtų būti uždaryta, o ji teikia energiją Kaliningradui. Ignalinos jėgainė dar dalinai tebetaisoma. Vakar buvo gautos dujos iš Estijos per Latviją. Vakar Lietuva gavo 12.5 milijono kilovatų iš Latvijos ir iš to skaičiaus 6.5 mil. kilovatų buvo perduota Gudijai, o kiti Kaliningradui. Pranešama, kad Elektrėnų jėgainė vakar sunaudojo 4.7 mil. kūbinių metrų natūralių dujų ir 4.3 tūkst. tonų alyvos.

KALENDORIUS

Balandžio 28 d.: Vitalis, Valerija, Prudencijus, Rimgailė, Vygantas.

Balandžio 29 d.: Kotryna sienietė, Indrė, Rita, Tarmantas, Vaitenis.

Balandžio 30 d.: Marijonas, Raminta, Sofija, Venta, Virbutas.

Gegužės 1 d.: Pilypas ir Jokūbas, apaštalai. Anelė, Zigmantas (Zigmas), Žilvinas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:53, leidžiasi 7:44.
Temperatūra šeštadienį 67 l., sekmadienį 80 l., pirmadienį 77 l., antradienį 64 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

A.A. JUOZAS DĖDINAS

Retėja eilės ateitininkų korporacijos Kęstutis. 1990 metų kovo 17 dieną iškeliavo amžinybėn brolis Juozas, kuris, nuo Lietuvos nepriklausomybės laikų, buvo uolus Kęstučio korporacijos narys. Dvasios vadas — vyresnis brolis kun. V. Bagdanavičius, atsisveikindamas su velioniu kalbėjo šiais žodžiais:

„Kai susitinkame su mirštančiu draugu, tai niekada kitada, kaip tuo atveju, iškyla klausimas, kas yra žmogus.Tas klausimas tada pasidaro toks artimas, kad jis tam tikra prasme liečia mus pačius, nes ir mes esame mirtingi. Tai ypač pajuntame dabar, skirdamiesi su kęstutiečiu broliu Juozu Dėdinu, teisininku ir buvusiu teisėju.

„Amžinas gyvenimas, į kurį palydime Juozą Dėdiną, krikščionišku tikėjimu sekant, nėra vien toks gyvenimas, kuris niekada nesibaigs. Tai būtų tik natūralus mūsų dvasingumo pratęsimas. Krikščioniškai suprasta amžinybė yra išsipildymas visų žmogaus galimybių, kurių jis žemėje gyvendamas siekė, bet nevisada įstengė pasiekti. Amžinybė, krikščionišku supratimu, yra toks gyvenimas, kuriame Dievas dalinasi savo laime su žmogumi".

Ateitininkų sendraugių Chicagos skyriaus pirmininkė Jadvyga Damušienė, prisimindama velionio jaunystę ir Jo artimo meilę, atsisveikindama kalbėjo:

„Laiminga tauta, kuri Tave garbinti moka džiaugsmingai ir Tavo veido šviesos apšviesta ji gyvena.

Nuolat linksmina ją Tavo vardas ir didžiuojas ji Tavo Teisybe";

tai žodžiai iš 88 psalmės

„Lietuvoje gimusi, augusi ir aukštuosius mokslus baigusi lietuvių karta po truputį skirstosi ir renkasi ne savo tėviškės žemiškuose namuose, bet renkasi į amžinuosius visos žmonijos namus. Kiekvieno išeinančio mes pasilikusieji gailimės, palydime jį maldomis, iškeliame gražiausius momentus pasilikusius mūsų atmintyje, mūsų ir mirusiojo susitikimuose gyvenime. Ir šiandien reiškiant a.a. Juozo vaikams — dukrai ir sūnui užuojautą Chicagos ateitininkų vardu, iškyla ir mano asmeniniuose prisiminimuose a.a. J. Dėdino asmuo.

„Jaunystės metuose, Vytauto Didžiojo universitete Kaune, ateitininkų studentų eilėse būdami dažnai susitikdavome. Bendros organizacijos veikloje Dievas buvo mūsų Globėjas ir Jo teisybe, kaip tuose girdėtuose psalmės žodžiuose, mes didžiavomės.

„Džiaugsmingai nusiteikę, dainos mėgėjai, būriais grįždami iš universiteto choro repeticijų, Laisvės alėja, Kaune, užtraukdavome dainą; ir a.a. Juozas būdavo jų tarpe. Visada geros nuotaikos dainos mėgėjas, linksmas ir malonaus būdo žmogus. Tada mintis, kad esame tik laikini šioje žemėje, dar mūsų nelankydavo. Atrodė, kad taip laimingai gyvensime per amžius. Deja, ir gyvenimo džiaugsmas mūsų tėvynėje nebuvo ilgas. Su okupanto atėjimu pranyko džiaugsmas ir užgriuvo sunkūs laikai, pilni vargo ir kančios. Dažnai tokiu metu išryškėja tikras krikščionis žmogus, jautri jo širdis. A.a. Juozo Dėdino asmenyje man asmeniškai teko patirti, kad Didysis Dievo įsakymas jo buvo giliai suprastas ir vyk 'omas. Jis atėjo į pagalbą man ir mano vaikams tada, kai mano vyras buvo nacių suimtas ir išvežtas iš Lietuvos. Atėjo į pagalbą, aprūpindamas maistu ir kitais kasdieniniais reikmenimis. Dievo įsakymas — mylėti artimą kaip pats save buvo jo gyvenimo pagrindu.

„Šiandien išlydint žmogų, išeinantį iš mūsų tarpo, kurį teko sutikti ir gyvenimo džiaugsmuose ir gyvenimo sunkiuose momentuose iškyla jo asmuo, kaip tylaus ir nuoširdaus Dievo vynuogyno darbininko.

„Tu, Viešpatie, iš kartos į kartą buvai mums globėjas ir kai žemė, kalnai ir pasaulis negimę dar buvo, Tu, Dieve, buvai ir būsi su mumis per amžius".

Šiais 88 psalmės žodžiais iš „Laimingi pažinę Dievą", atrodo išreiškiama ir pačio a.a. Juozo gyvenimo giesmė žemėje".

Kęstučio korporacijos vardu, jos pirmininkas, brolis Kazys Pabedinskas, užbaigdamas atsisveikinimą, reiškė velionio vaikams nuoširdžią užuojautą.

K. Pabedinskas

ATEITININKŲ FEDERACIJOS FONDAS

Prieš trejetą metų Ateitininkų Šalpos fondo, atgaivinto 1949 metais, veikla buvo praplėsta. Naujasis šalpai ir veiklai skirtas fondas buvo pavadintas Ateitininkų Federacijos fondas. Šio fondo kapitalas pamažu auga dėka dosnių aukotojų. Esame dėkingi visiems geraširdžiams už kiekvieną auką.

Kviečiame ir raginame visus ateitininkus įsijungti į Ateitininkų Federacijos fondą savo auka. Laukiame teigiamo atsiliepimo iš jaunųjų sendraugių — profesionalų. Mums ateitininkija davė labai daug. Dabar laikas atsidėkoti ateitininkijai savo finansine parama. Ateitininkų Federacijos fondo adresas yra: 12507 S. McVickers St., Palos Heights, IL 60463. Čekius rašyti Lithuanian Catholic Federation ATEITIS, Inc.

Ateitininkų Federacijos fondo valdyba

Ateitininkų 1989 m. Australijoje ruošto Jaunimo talentų vakaro dalyviai.

ATEITININKAI AUSTRALIJOJE

Ateitininkai Australijoje dar gyvuoja. Daugiausia pasireiškia Adelaidėje. Melbourne ir Sidnėjuje ateitininkų veiklos beveik negirdėti, nors vienu laiku ten buvę didieji veiklos židiniai.

Ateitininkai Adelaidėje, be savo ateitininkiškos veiklos, yra įsitraukę į beveik visus lietuvybės išlaikymo darbus: mokykloje, Moterų draugijoje, parapijos taryboje, apylinkės valdyboje ir daugelyje kitų institucijų. Esame daugelio minėjimų ruošėjai ir įvairių renginių programų dalyviai, todėl, visokiais darbais apsikrovę, dažnai nuskriaudžiame savo organizacijos darbus.

Vienas paskutiniųjų praėjusių metų veiklos renginių buvo Jaunimo vakaras, ruoštas rugsejo 8 dienos proga. Tokius vakarus ruošiame jau nuo 1962 metų. Į juos įjungiame įvairaus amžiaus ir įvairių talentų jaunimą ir kiekvieneriais metais dėkojame Dievui, kad pasiseka jį surasti ir išvesti į sceną. Aš pati šį kartą buvau atsakinga už vakaro ruošimą. Daug padėjo dvi gabios sesutės — Danutė ir Anita Baltutytės. Jos surežisavo ir pačios vaidino Pr. Pusdešrio parašytus du veikaliukas. o Anita dar pasirodė ir su savo kūryba.

Turime gabių jaunuolių, bet visi mokosi, studijuoja, užimti. Reikia juos „pagauti" tarp studijų ir egzaminų, ir visokių kitokių begalinių reikalų. Daugiausia tie patys jaunuoliai priklauso ir ateitininkams, ir skautams, ir Jaunimo sąjungai, ir studentų būreliui...

Be Jaunimo vakarų ateitininkai sendraugiai kas metai suruošia dar ir Literatūros-Dainos vakarą. Juos ruošti pradėjome dar anksčiau — 1954 metais. Tik pernai spalio 7 d., vietoj tradicinio literatūros vakaro, suruoštas Lietuvos vaizdų ir įvykių apžvalgos vakaras video juostose. Vakaro programą pradėjo sendraugių pirm. Augustinas Kubilius, pažymėdamas, kad įvykiai Lietuvoje tapo visų dėmesio centru. Tai patvirtino ir nemažas susirinkusių skaičius.

Esame suruošę eilę jaunimo stovyklų, kuriose dalyvauja 50-70 stovyklautojų. Stengiamės tas gražias tradicijas išlaikyti, bet, mūsų jaunoms pakaitoms vis retėjant, kartais tenka atsisakyti ir geriausių norų... Būna ir gražių prošvaisčių, kai, grįžęs iš Vasario 16-sios gimnazijos, jaunimas energingai imasi organizuoti jaunučius ir pavaduoja mus „senius".

Elena Varnienė

PAVASARIS ATEITININKŲ NAMUOSE

Pavasariui atėjus Ateitininkų namai sparčiai ruošiasi pagrindiniam lėšų telkimo renginiui — pokyliui ir dovanų traukimui. Tik šimet mūsų parama tampa ypatingai svarbi, nes ji bus kreipiama papildomos žemės pirkimo reikalui.

Iki šiol, laimėjimų bilietų šakneles yra grąžinę 187 asmenys. Likusieji, turbūt, delsia, norėdami, kad jų bilietėliai liktų arčiau statinaitės viršaus, kai ateis laikas laiminguosius traukti. Deja, mes žadame tą statinaitę labai gerai sumaišyti, todėl raginame visus kuo greičiausiai atsiskaityti.

Skelbiame sąrašą stambesnių aukotojų, kurie, atsiskaitydami už bilietus, pridėjo auką žemės pirkimui, arba padidino nario įnašą:

Algis ir Teresė Kazlauskai, Orland Pk., Il — 190 dol. Po 100 dol. aukojo: kun. V. Radvina, CA; dr. A. Marčiukaitis, Gillespie, IL; A. Masionis, N.J.; kun. V. Dabušis, Seminole, FL. Po 50 dol. prisiuntė: kun. V. Cukuras, Putnam, CT; Marija Noreikienė, Putnam, CT; Prudencija Jokubauskienė, Palos Hills, IL; Marija Amrozaitienė, Chesterton, IN.

O. Daugirdienė

JAS Centro valdyba. Iš k.: sėdi — Jūratė Norvilienė, Eglė Paulikienė, Laima Šalčiuvienė. Stovi — Rita Venclovienė, dr. Marytė Gaižutienė, kun. A. Saulaitis ir Raminta Marchertienė.

VELYKŲ ŠOKIAI

Studentų ateitininkų tradiciniai ruošiami Velykų šokiai ir šiemet buvo smagūs ir sėkmingi. Velykų dieną, balandžio 15 d., studentai ateitininkai į Jaunimo centro didžiąją salę rinkosi 6 v.v., nes reikėjo spėti ją papuošti. Viską spėjome laiku atlikti ir vakaras prasidėjo 8 val. vak. Šokiams grojo atsikūręs „Aido" orkestras. Šokome, klausėmės muzikos, linksminomės ir bendravome. Buvo taip smagu, kad nė nepajutome, kaip atėjo laikas vakarą baigti ir namo skirstytis.

Lidija Bilutė

JAS VASAROS STOVYKLOS VADOVŲ PARUOŠIAMŲJŲ KURSŲ DIENOTVARKĖ

Kursai vyks balandžio 27–28 dienomis Ateitininkų namuose, Lemonte. Juose dalyvauti kviečiamas visas jaunimas, norintis dirbti Jaunučių stovykloje, Dainavoje, vyksiančioje liepos 1–15 dienomis. Į kursus iš anksto registruotis reikia pas Laimą Šalčiuvienę, 708-753-1904.

ATEITININKŲ STOVYKLOS DAINAVOJE

Liepos 1-15 d., jaunųjų ateitininkų stovykla. Laima Šalčiuvienė, tel. 708—253-1904.

Liepos 15-22 d., ateitininkų sendraugių stovykla. Vytautas Šoliūnas, tel. 708—257-6739.

Liepos 22 d. iki rugpjūčio 5 d., moksleivių ateitininkų stovykla. Audrius Polikaitis, tel. 312—434-2243.

Rugpjūčio 30 d. iki rugsėjo 3 d., Ateitininkų studijų savaitgalis. Birutė Bublienė, tel. 313—646-858.

PREZ. A. STULGINSKIO KUOPOS ŠVENTĖ

Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos šventė sekmadienį, gegužės 6 d., bus pradėta 1 val. p.p. šv. Mišiomis Lietuvių Misijoje, Lemonte. Šv. Mišias aukos kuopos kapelionas kun. Ričardas Repšys. Po pamaldų visi kviečiami į Ateitininkų namus. Čia kuopos narių bus atliekamas Rasos Poskočimienės paruoštas vaidinimas ir gardžios suneštinės vaišės (prašoma atnešti lėkštę užkandžių). Vėliau — gegužinė, sportas ir žaidimai Ateitininkų namų sode. Visi, o ypač gimnazistai, kviečiami dalyvauti.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — (1-312) 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 West Burlington, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Tel. (708) 857-4059, 425-8353
4400 W. 95th St., Oak Lawn
2701 W. 68th St., Holy Cross
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127st St.
Lemont, IL 60439
Tel.(708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A dol.	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2900 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1166;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-6348;
Rez. (1-312) 778-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4285 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Dėmesio centre

BET VIENŲ VIENA

Kaip niekad anksčiau, kasdien, kas valandą sekame žinias per televiziją, klausomės radijo žinių, ieškodami raminančių užuominų apie Lietuvos konvulsijas. O tų žinių, vaizdų, komentarų, susidomėjimo Lietuvos problemomis vargiai ar gali būti daugiau. Ir didžiausią štabą bendradarbių turint, nebūtų įmanoma surinkti visas amerikiečių laikraščių ir žurnalų iškarpas. O kur dar viso pasaulio spauda. Veik visi pripažįsta, pabrėžia mūsų atsikuriančios Lietuvos vadovų, vyrų ir moterų, drąsą, išmintį, atsargumą, principingumą ir auką. Išimtys, ir tai labai nežymios, pasitaiko tik iš nežinančių istorijos arba ir piktos valios asmenų. Bet tai nei kiek nesumažina mūsų džiaugsmo, kad viešoji opinija yra Lietuvos pusėje, pripažįsta teisę į nepriklausomybę. Kiek mus pasiekia informacija, ir didžiųjų demokratijų įstatymus leidžiantieji organai, parlamentai, darbininkų unijos pilnai pritaria.

Nežiūrint mums palankios opinijos, demokratijų vyriausybės delsia su de facto pripažinimu ir su Lietuvos vyriausybe neužmezga kontaktų. Kiti gal norėtų nelaukti rytojaus, bet žvalgosi į Ameriką, laukia jos žingsnio. Su Amerika žinome kaip yra. Nenorime čia kartoti tų piktų žodžių, kokie mus pasiekia iš kenčiančios Lietuvos. Kodėl taip yra? Kas suparalyžavo galvas tų, kurie taip garsiai šaukė už teises juodųjų Pietų Afrikoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, dar kitur? Ar vienas ištartas žodis, kad Lietuvos vyriausybę „pripažįstam", jau ir sugriaus viršūnių konferenciją, kurios labiau nori Maskva negu Washingtonas? Ir kokį rasti žodį visam tam tylėjimui?

Verta prisiminti jėzuitų leidžiamo žurnalo *America* 1959 metų gruodžio numery Andrew M. Greely straipsnį, kuriame autorius jau tada parodė vieną dabartinių šio krašto vadovų psichologinę kertelę — kaip idealizmas užleidęs vietą oportunizmui: „Daug kas iš amerikiečių linksta galvoti, kad heroizmas yra beprasmis, ir herojus yra kvailys. Herojus vis dažniau laikomas kvailiu. Nedaug amerikiečių norėtų ryžtis paaukoti savo energiją, dar mažiau gyvybę savo artimo labui. Gal heroizmas dar nėra dingęs, bet dingęs heroizmu tikėjimas. Jei mes, amerikiečiai, komunikacijos priemonėm leidžiame sumenkinti heroizmą ir net sunaikinti jo simbolius, tai nėra dar ženklas, kad herojų neliko. Tik vyrauja keista baimė, kad herojus nebūtų mums matas. Mes visokiais būdais norime jį sumenkinti, ieškodami žodžių pateisinti savo tingumą ir nesidomėjimą. Mes, amerikiečiai, herojų matyti nenorime nuo 1950 metų". Taip kalbėjo tada daug kam ir iš lietuvių žinomas kun. Greeley, daugelio knygų autorius, sykį ir su mumis dalyvavęs diskusijose Chicagoje, Jaunimo centre.

Vidutinis amerikietis, o tokių daugiausia, nori turėti „gerą laiką", džiaugtis ir kitam gyventi nekliudyti. Rizikuoti savo saugumu kam padėti ne dažnas reiškinys. Demokratinėse valstybėse su tokia daugumos nuotaika turi skaitytis ir valdantieji sluoksniai. Jie nuo jų priklauso, jų renkami ir dažnai net norėdami negali veikti prieš jų valią. Gerai, jei viešoji opinija teisingam kely, jei propagandos nėra palenkta kokiam nors kitam tikslui, nėra suklaidinta. Po Antro pasaulinio karo amerikietį būdavo sunku įtikinti, kad Stalinas nėra laisvojo pasaulio draugas, bet didžiausias barbaras, kokį istorija žino. Net aukštuose postuose esantieji nenorėdavo girdėti, kad po karo grąžinami pabėgėliai arba belaisviai siunčiami sunaikinimui.

Šiuo metu galime tik lengviau atsikvėpti, kad visuomenės palankumas Lietuvos reikalu yra neabejotinas. Suabejojam ir nusivyliam tik prezidento pasiteisinimu. Šiuo kartu suabejoja Busho užimto linija net jo partijos, respublikonų, senatorių vadas Dole, sakydamas, kad jis, kaip daugumas senato narių, nepritaria prezidento tylėjimui, su jo administracijos politika. Demokratų senatorių vadas Mitchell mūsų reikalu dar stipriau pasakė ir pažadėjo atsiliepti ekonominiais suvaržymais. Tų abiejų senatorių, partijų vadų, nuomonės jau išsiskiria iš vidutinio amerikiečio, kuris nenori domėtis reikalais, kurie neliečia jo kiemo. Senatorių balsai — sąžinės balsai, moralinių principų balsai, kuriais Amerika ir pasižadėjo grįsti savo politiką. Norėtumėm, kad tokie principai būtų kertiniu stulpu ir Baltiesiems rūmams, o ne pragmatizmas, kuris vietoj objektyvios tiesos pripažįsta, kas šiuo metu naudinga.

Kuo mes, išeiviai galime padėti? Niekas negalėtų apkaltinti, kad mūsų organizuota visuomenė, veiksniai nedaro, kas jų išmanymu skubiai reikalinga ir politiškai, ir finansiškai. Ypač pasigėrėtina mūsų jaunimo iniciatyva platinant ir skatinant laiškų dauginimą ir jų rašymą, lankymąsi visur, kur galima rasti kas Lietuvai padėtų — pas senatorius, kongresmanus, gubernatorius, merus. Jaunimas daugiausia prisideda prie demonstracijų organizavimo. Kai yra konkretus reikalas padėti, jaunimas konkrečiai ir veikia. Mums visiems tik reikėtų kalbėti Washingtone vienu balsu. Atrodo, kad veiksniai pradžią tam jau padarė. Dar reikėtų, kad kiekvienas bet kur gyvenąs laisvajam pasauly, pamatęs spaudoj atsiliepimą Lietuvos reikalu, į jį reaguotų. Į palankų komentarą padėkotų laikraščiui; pastebėjęs nepalankų, pasistengtų klaidą atitaisyti.

Ir... kuo galime sau pakenkti. Skaitome korespondenciją iš Los Angeles (*Draugas*, bal. 14): „Korespondentė Schrader *(Los Angeles Times)* kalbėjosi su dvidešimtmete lietuvaite iš Kanados, dirbančia Informacijos centre, Vilniuje, Loretta Stanulis. Ji esanti viena iš studentų grupės kurie... dirba kaip oficialūs valdžios (Lietuvos respublikos) kalbėtojai į daugiau negu 200 užsienio žurnalistų..., ir aš pradėjau galvoti: tai yra tik juokai (joke). Mūsų prezidentas yra muzikos profesorius. Mes turime būrį (bunch) intelektualų parlamentarais ir mūsų valdžios informacijos centre dirba būrys studentukų (College kids)' ". *L. A. Times* korespondentė po tokio pasikalbėjimo ir uždėjo antraštę: „Lietuvos politiniai mėgėjai vadovauja valdžiai, kuri nevaldo". *Draugo* korespondentas V. Plukas teisingai prideda: „Jai turėtų būti uždrausta keršti savo lizdą paikomis mintimis. Taip kalbant kenkiama Lietuvos reikalui ir jos patriotams sunkiausiose valandose".

Parafrazuojant *LAT* korespondentės reportaže uždėtą antraštę, reikia pasakyti, kad dar blogiau, kai tokie kandidatai į mėgėjus informatorius, neišėję iš mokyklos suolo, jau pasišauna kalbėti apie tai, ko dar neišmano.

č. g.

LIETUVIŲ KALBOS METŲ PROGRAMA

Lietuvių kalbai Lietuvoje suteiktas valstybinės kalbos statusas. Tai buvo lyg ir Lietuvos sugrįžimas iš tremties, todėl džiaugėmės daugiau, nei to džiaugsmo buvo vertas patsai aktas. Kodėl? Ogi todėl, kad per ginčus, įrodinėjimus, jog lietuvių kalba lietuviui Lietuvoje yra šventas dalykas, pamiršome parengti užnugarį tam statusui įgyvendinti. Nedidelis ir atsidavusiai dirbantis kalbininkų ar... būrys nėra toji lygiavertė jėg... i pasipriešinti kalbos darky... antplūdžiui iš visų pašalių ir pačiomis įvairiausiomis apraiškomis. Matyt, iš nevilties ir kilo sumanymas 1990 metus paskelbti Lietuvių kalbos metais.

Per penkiasdešimt sovietizacijos metų būdami pripratę prie įvairiausių vajų, iš tiesų taurų sumanymą sutikome be plojimų. Kad Lietuvių kalbos metų programos vežimas rieda per be galo duobėtą ir akmenuotą kelią, nesunku įsitikinti, apžvelgus praėjusių trijų mėnesių veiklą. Ir nepasakysi, kad nieko nepadaryta. Taip. Lietuvių kalbos draugija išsikovojo kelias minutes ir per radiją, ir per televiziją — kasdien skamba praktinių patarimų laidos „Taisyk žodžiui kelią" ir „Gerbkime žodį". Vilniuje įkurtas Lietuvių kalbos mokymo centras, galima sakyti, plikoje vietoje ir tuščia pinigine. Bet tame centre dirbančios moterys turi noro padėti nemokantiems išmokti pačios seniausios pasaulyje kalbos. Kiek tokių nemokančių ir linkusių išmokti Lietuvoje yra, deja, nežinoma.

Kita vertus, svarbu žinoti lietuvių kalbos kasdieniame gyvenime poreikį. Ir čia jau vienu matu matuoti nevalia, čia nepadės nė patys reikliausi įstatymai. Dabar jau imama nedrąsiai abejoti, ar protinga buvo nustatyti visiems alei vieno išmokti lietuvių kalbos per dvejus metus. Girdėti balsų, jog nelietuviškuose (graudu, bet tokių yra!) rajonuose valstybinės kalbos įstatymo įgyvendinimą reikėtų pratęsti iki penkerių metų. Ir, malonu, jog tiems balsams taip atkakliai, kaip prieš metus, nebesipriešinama. Ir tuo pelnoma kitataučių simpatijų.

Tai viena problema. O kita — be galo šakota ir kebli. Bent šioki tokį kalbos jausmą turintis žmogus suvokia, kad lietuvių kalba yra tokia netaisyklinga, persunkta rusicizmų, kad, atrodo, stovi ties pražūties riba. Ko griebtis, kaip gelbėtis? Pirmiausia visomis išgalėmis padėti lietuvių kalbai sugrįžti į viešumą. Kad lietuvių kalba būtų pašte, geležinkelyje, parduotuvėje, banke, aerouoste, mieste ir kaime. Kad aukštąsias mokyklas baigę fizikai ir matematikai kalbėtų ir rašytų, kaip ir filologai, taisyklinga lietuvių kalba. Gal net nefilologams vertėtų įvesti lietuvių kalbos valstybinį egzaminą. O kol prieisime iki to, visais lygiais lietuvių kalbos turi mokyti žmogus, iš tiesų mokantis lietuvių kalbą. Deja, tokių turime ne itin daug.

Bėda ir ta, kad nėra iš ko mokytis. Nei „Kalbos praktikos patarimų", nei parankių žodynų, gramatikų, pradžiamokslių. Viskas daugmaž skirta akademinėms studijoms. Turint galvoje Respublikos poligrafijos būklę, tikėtis, jog netrukus visuose knygynuose lentynos bus pilnos panašių leidinių, būtų daugiau nei naivu. Tačiau sumanūs ir jautrūs savo kalbos reikalams darbo kolektyvai patys imasi iniciatyvos ir leidžia dauginimo aparatais parankines knygutes, kurių sudarytojai taiso kasdieniame darbe dažniausiai kartojamas kalbos klaidas.

Tenka skubiai pertvarkyti lietuvių kalbos mokymą visose bendro lavinimosi mokyklose; ne tik rusų ir lenkų kalba dėstomose, bet ir lietuvių; netgi vaikų darželiuose ir lopšeliuose, kur dirba puskalbe kalbančios auklėtojos. Ir čia iškyla metodikos, literatūros bėdos.

Nemažai teks nuveikti ir už Lietuvos ribų — Baltarusijoje, buvusioje Karaliaučiaus srityje, Lenkijoje ir Sovietų Sąjungoje, kur vienokia ar kitokia likimo valia gyvena lietuvių bendruomenės. Nuo to, kaip pavyks rasti bendrą kalbą su tų vietų valdžia, priklausys ir lietuvybės likimas tuose kraštuose. Pirmieji lietuvių kalbos desantai į Baltarusiją buvo sėkmingi — ten jau atsiranda ir lietuviškų klasių mokyklose, gal pasiseks įkurti ir lietuviškų grupių vaikų darželiuose.

Darbymetis ir lietuvių kalbos mokslininkams. Kaip ištrinti ilgų sovietizavimo metų antspaudą iš visų akademinių darbų? Kaip sugrąžinti akademinėms studijoms tautinę dvasią? O jau apie akademinio žodyno leidimą net užsiminti skaudu. Per trisdešimt metų išleidome keturiolika tomų. Penkiolikto tomo rankraštis guli nejudinamas nuo 1987 metų. Ir nėra vilties, kad pajudės, netgi pasikeitus politinei situacijai. Dabar leidyklos paklūsta komercijos balsui, o ne tautiškumo ar kultūros pajautos kilniems tikslams.

O ir pačioje akademikų virtuvėje nesutariama, į kurį puodą, kiek druskos berti. Aštrūs ginčai verda dėl svetimkalbių tikrinių vardų rašymo, kai originalo kalba vartoja lotyniškas raides. Lietuvinti ar ne? Kol kalbininkai ginčijasi, spaudoje, ypač atsiradusioje paskutiniaisiais metais (sakoma, kad jų dabar yra ar tik ne 300!) tikrų tikriausia košė — kas kaip nori, tas taip rašo. Yra pavojus, kad, į tą košę įkritę, galime neišsikapstyti. Taip jau yra buvę ne su viena kalbininkų pasiūlyta naujove. Bet kalbininkai taip pat žmonės, ir turime būti jiems atlaidūs.

Lietuvių kalbos metų programa plati ir tikriausiai bus naudinga. Svarbu, kad Lietuvių kalbos priežiūros komisijos iš tiesų būtų veiksmingos, kad kiekvienas, atvykęs į Lietuvą žmogus pajustų lietuvių tautos dvasią. Čia mūsų žemė. Vienintelė pasaulyje.

Salomėja Čičiškina

Tik medžiams pradėjus sprogti, gandrai jau taiso savo lizdą.

Rimties valandėlei

PRANAŠAI IR APAŠTALAI APIE PRISIKĖLIMĄ

Pranašas Baruchas kalba apie Dievo išmintį, kurios reikia ieškoti. Vienas Dievas yra išminties Viešpats. Be Dievo išminties nėra nei šviesos, nei ramybės. Vienas Dievas savo išmintimi sutvėrė pasaulį. Tad jis yra visų kūrinių viešpats. Jis savo tautai apreiškė tai, ko iš jos nori, ko laukia. Dievo valia pasireiškė Mozės įstatymais, Dievas pasiliko savo tautoje ir lėmė jos likimą. Tai buvo ypatinga privilegija tautai. Tačiau Kristaus atėjimas į pasaulį pakeitė religinę pasaulio pusiausvyrą. Žodis tapęs kūnu, Dievo Sūnus Jėzus Kristus yra pasaulio gelbėtojas, didesnis už Mozę. Jis tapo ne vienos tautos, bet viso pasaulio Dievas, gelbėtojas.

Pranašas Ezechielis kalba apie tautos atgimimą, nepaisant jos neištikimybės, jos kalčių. Tas atgimimas bus per Dvasios vandens išliejimą ant savo tautos. Taip bus pakeistos žmonių kietos širyds. „Jūs būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas". Tie pranašo žodžiai skiriami naujajai tautai, kuri bus jau naujos širdies, nuplauta krikšto vandeniu.

Iš šv. Pauliaus laiško romėnams skelbiama, kad, kas yra naujai gimęs per krikštą, tas daugiau nemirs. Krikštas yra palaidojimas senojo žmogaus ir gimimas naujam gyvenimui. Tas naujas gyvenimas turi vystytis, augti, naudojantis Kristaus mirties ir jo atperkamosios aukos vaisiais. O Evangelija pagal Morkų atpasakoja, kaip moterys atėjusios prie Kristaus kapo patepti jo kūną, nes vakarykštis laidojimas buvo padarytas paskubomis, iš kape rasto angelo sužino, kad Jėzus prisikėlė. Tą žinią jos turi perduoti apaštalams.

Šventinamas krikšto vanduo ir teikiamas krikšto sakramentas. O visi pamaldose dalyvaujantieji panaujina Krikšto metu duotuosius pažadus, dar kartą pasiryžta atsižadėti velnio, jo darbų, jo vilionių, visų nuodėmių ir išlaikyti savyje Dievo vaikų laisvę. Po visų tų parengiamųjų pamaldų, kuriose skaitymais Senasis Testamentas ir jo įvykiai pristatoma, kaip nuoroda į Mesijo atėjimą, jo auką mirtimi ant kryžiaus, pradedamos Velykų prisikėlimo gražios ir prasmingos apeigos. Prisikėlęs Kristus, pasilikęs žmonių tarpe Švč. Sakramente, yra pagarbinamas tam tikromis maldomis, procesija. Tai yra Kristaus prisikėlusio, o drauge ir visų per krikštą naujai gimusių triumfas. Velykų ryto Mišiose nuolat skamba Aleliuja, džiaugsmo šūkis.

Gal esamose sąlygose ne visi gali dalyvauti šiose įspūdingose ir prasmingose Velykų nakties pamaldose. Gal ne visur girdi Velykų ryto džiugų varpų gaudimą, skelbiantį Kristaus prisikėlimą. Tačiau ir tokiose sąlygose reikia sekti, kas dedasi visoje Bažnyčioje. Gal džiaugsmas dėl prisikėlusio Kristaus bus aptemdytas skausmo ir sielvartų. Bet Kristaus prisikėlimas, mirties ir nuodėmės nugalėjimas, gėrio triumfas prieš blogį, suždina viltį, kad galutinė pergalė yra Kristaus, o ne tų, kurie jį neigia, kurie jo prisikėlimą laiko tik pasaka.

Kaip po žiaurios Kristaus mirties ir jo laidojimo kape, atėjo prisikėlimo rytas, taip tikėkime, kad ir po blogio siautėjimo ateis prisikėlimo rytas, kuris atneš džiaugsmą, laimę ir laisvę tikėti į prisikėlusį Išganytoją. Prisiminkime Kristaus paguodžiančius žodžius: „Pasitikėkite, aš nugalėjau pasaulį". Kas eina su dieviškuoju nugalėtoju, tas niekad nepralaimės, nors siaustų blogis, aplinkui būtų tik tamsybės. „Dievas yra mūsų priebėga ir stiprybė" dažnai giedame bažnyčiose. Jam nugalėtojui viso, kas bloga, garbė per amžius. Tad tebeskamba visų širdyse: „Kristus kėlės, mirtis krito".

J. V.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

83

„Laisvan pasaulin nunešta žinia mums gali labai padėti. Klysta tie, kurie mano, kad pasaulis žino apie mus. Mums reikia dramatiško įvykio ir jam įvykdyti esi parinktas tu, Antanėli. Tu turi atkreipti pasaulio akis į mūsų kovą. Tikimės, kad tai tau pasiseks. Pasitikime tavo patyrimu, drąsa ir ryžtu. Tavo ryšininke parinkome Jolandą".

— Mane? — nustebo Jolanda.

— Taip parašyta.

Skaičiau toliau:

„Tavęs, Jolanda, prašome pritarti. Tu turi išlikti tokia, kaip mes tave žinom. Tu, lyg toji pasakos Eglė, turi niekados nepalūžti belaukdama pieno putos pajūryje..."

— Aš drebu!...

— Viešpatie, kas man patepa tautos aliejais suskirdusias rankas?...

Stabtelėjau. Susimąsčiau. Žvilgterėjau į Jolandą ir šnabždėjau:

— Taip, Jolanda. Tik mes. Tik mes... O ką mes čia gero turime? Miško brolių motinos gegulėm Sibire kukuoja... Tetušių kaulai Altajui dūli, tik mes įsijungę į pulką varnų, su Šv. Izidorium tempiam plūgą...

Pavydas ima, kai debesyse nardančius sakalus matau... Aš dažnai raustu pamatęs paklusnius prievartai ir apakintus melu... Čiupkime prievartai už ragų! Laisvė į nieką neišmainomas šviesulys! Įveiksime, Jolanda! Žinau, kad tu man padėsi.

Perskaičiau ir paskutinę laiško pastraipą:

„Žinome, kad jūs abu sutiksite tam žygiui. Jūsų laukia rytoj Vytauto bažnyčioje. Įėjus būsite sutikti kunigo. Sekite jį. Jei kas nors nepaprasto — sakykite, atėjote moterystės sakramento priimti. Visi kiti nurodymai ir dokumentai vietoje. P.S. Laišką sudeginkite".

Valandėlę stovėjome apstulbę...

*

Ir taip aš artėju prie pabaigos.

Kur mano vyrai — nežinau... Po ilgos kelionės esu atblokštas čia. Vienišas. Jolanda mirė DP stovykloje Vokietijoje. Gaila Jolandos, apmaudu, kad kelionė į Romą su krauju rašytu laišku, tik užuomina liko. Buvo daug kalbėta ir aiškinta, bet iš to nieko gero. Miško broliai, po didvyriškos kovos, vieni žuvo — kiti išsisklaidė. Tapome sovietiškos propagandos apšmeižti ir likome tik banditais. Niekur niekas miško brolių didvyriškumo neatžymėjo ir apšmeižtų negynė ir neužtarė. Jų pasiaukojimas blėso ir tebeblėsta...

Prisimenu, kai man sakė:

„Kilnių svajonių nelengvas kryžius. Laisva valia tu jį dediesi... Įnešt į kalną reikia Viešpaties palaimos... Nebėr jau žemėje Nazarėno, nebėr ir Samariečio gailestingojo... Žinok, pasaulis šiandien kitas... Ir vėjai jau šiandien kiti. Praeitis tik legenda".

Kai sakiau, kad tai netiesa man vėl kalbėjo: „Gerai, pasakyk man, o kur dingo visi širdimi ir protu drąsūs? Vėliavas ir kryžius bučiuojant prisaikdinti? Kur jie? Jų tūkstančiai po žeme — kiti luoši, akli, be rankų... Žinok, kas krito ant Alytaus tilto, ar Kėdainių laukuose, ar gyvenimą miške žada paaukoti — tebus legenda"...

— Ne! Netiesa! Anuomet ėjo dalgį išpustę. Ėjo iš kaimų ir viensėdžių. Ir šiandien tūkstančiai tebeina!.. Užtat, kai viską prisimenu, susigraudinu ir pro ašaras kartoju: Op! Op! Kas ten? Nemunėli...

Pradžiugino mus žinia, kad Simas paskelbė pasauliui Lietuvos vargus. Didžiavausi esąs lietuvis, kai jis surakintas šaukė:

Įgriso man vergija, grandinės, šūviai — ištėkšti kūnai turgaus aikštėse... Tūkstančiai mano brolių be kaltės už geležinių grotų! Aš atėjau paliudyti, kad jie palikę mylimas, tėvus, seseris ir brolius negrįžo... Tik aš vis tūpčiojau, dairiaus ir nepasekiau jų pavyzdžiu...

Aš jokio kelio netiesiu. Aš nesu pranašas, kuris šaukė tiesinti kelius tiesos vardan ateinančiam. Mes norime būti laisvi! Mano šuolis tai žinia, kad tėvynėje visuotinas kalėjimas be grotų ir be sargybų! Jūs gyvenimą pragaran gramzdinate varžydami, persekiodami, įtarinėdami ir išjuokdami. Kaliausimės vis miežiuose jūs vėpsot, o žmonės bijo, lyg tos varnos, dėl gaunamo duonos žiaubėrio po Amžinojo kojom suklupo. Aš už visus, o Dieve, už visus pančiuose surakintus parpuolęs pagarbinsiu Viešpatį! Amžiams mes nenumirsim ir nesustosim! Amžinai kelsis į laisvės skrydį pakilę sakalai! Nemirus mūsų gimtoji žemė! Ji gyva!"

(Pabaiga)

HORIZONTAI

BIČIULIUI JONUI MINELGAI IŠKELIAVUS

Jonas Minelga

Šiemet priešvelykinė savaitė nebuvo linksma tiek nepriklausomybę vėl atgavusioje Lietuvoje, kur vyko rusų karių siautėjimas, tiek ir išeivijoje dėl čia įvykusių mirčių, kartu pergyvenant ir dėl kasdien blogojon pusėn besikeičiančių įvykių Lietuvoje. Chicagoje Didįjį ketvirtadienį buvo palaidota daugelio jau užmiršta poetė klasikė Gražina Tulauskaitė-Babrauskienė, Didįjį šeštadienį palaidotas ypač vidurinės kartos lietuvių mėgiamas muzikas Balys Pakštas. Tuo tarpu Didįjį penktadienį Chicagoje mirė mano artimas bičiulis, vaikų poetas Jonas Minelga, o pirmąją Velykų dieną Washingtono lietuviai neteko savo kapeliono ir vienintelio čia pastoviai rezidavusio lietuvio kunigo Tomo Žiūraičio. Jo atminimui bus skirta kitos savaitės skiltis. Šį kartą mintys krypsta į a.a. Joną Minelgą.

Kai 1946 m. iš Flensburgo persikėliau į Seedorfo stovyklą britų zonoje, tame didžiuliame vienodų medinių barakų mieste, šalia latvių bei estų, radau daugiau kaip 2,000 lietuvių. Netrukus jų masėje išryškėjo ir tie žmonės, kurie po ilgesnio ar trumpesnio laiko tapo artimais bičiuliais. Jonas Minelga tada dirbo stovyklos biuletenio „Aktualiosios informacijos" redakcijoje kartu su L. Pilipavičium ir poetu J. Mikštu. Tad su rašto žmonėmis ir buvo lemta pirmiausiai susipažinti bei susidraugauti. Ir ne vien tik su tais trimis, bet taip pat su čia gyvenančiu rašytoju Jurgiu Jankum bei jo šeima, su žurnaliste S. Narkeliūnaite, vėliau išleidusia puikiai dokumentuotą ir iliustruotą stovyklos leidinį, su žurn. Vl. Dumčium, kurį laiką čia leidusiu humoro žurnalą „Kirvarpa", ir kitais.

Iš Lietuvių enciklopedijoje paskelbtos J. Minelgos biografijos sužinom, kad jis gimė 1917.-VIII.6 Pakapės vnk., Pernaravos vls., Kėdainių apskr. Karinę tarnybą atliko Lietuvos aviacijoje. Maždaug tuo metu Lietuvoje ėjusiuose vaikų žurnaluose „Žvaigždutėje" ir „Kregždutėje" pasirodė jo pirmieji eilėraščiai vaikams. Tačiau stovyklose jis apie tokius eilėraščius beveik nekalbėjo. Įvairių švenčių metu „Aktualiosiose Informacijose" skaitydavom jo parašytus proginius eilėraščius suaugusiems, pasižyminčius ypač lengvu bei sklandžiu eiliavimu. Minelgos eilėraščiai retkarčiais pasirodydavo Augsburge išeinančiuose „Žiburiuose" ir mūsų stovykloje P. Būtėno leistame žurnale „Žingsniai".

Pagyvenus Seedorfe metus, dalį mūsų stovyklos perkėlė į Stadę, vėliau į Dedelsdorfą ir pagaliau į Diepholzą. Per tuos trejus metus iš stovyklos į stovyklą vėtomi, mes būrelis viengungių sudarėm vieną neišskiriamą šeimą, kurios tarpe buvo ir J. Minelga, kol galų gale emigracijos banga mus išskirstė po įvairius pasaulio kampus.

1950 m. rudenį man iš New Yorko persikėlus į Chicagą, tuojau aplankiau šiaurinėje miesto dalyje pas gimines apsigyvenusį Joną ir čia prasidėjo naujas draugystės etapas. Kai šiaurėje, kur maža tegyveno lietuvių, Jonui nusibodo, jis persikėlė į savo pažįstamo dr. J. Adomavičiaus namus prie Jaunimo centro, čia išgyvenęs porą dešimtmečių. Tas laikotarpis, kaimyniniame Brighton Parke gyvenant jo artimiems bičiuliams „broliukams" — K. Brenciui, A. Čepėnui ir A. Valavičiui, o į Jaunimo centrą ypač savaitgaliais plaukiant būriams lietuvių jaunimo, J. Minelgai buvo bent pats kūrybingiausias, nes parašė ir išleido tris eilėraščių rinkinius vaikams: „Labas rytas, vovere" — 1964 m., „Kiškio pyragai" — 1973 ir „Žiogas muzikantas" — 1983. J. Minelgos vardas rikiavosi šalia dviejų pačių didžiųjų vaikų poetų išeivijoje — Vytės Nemunėlio ir L. Žitkevičiaus. Lietuvių enciklopedijoje rašoma, kad Minelgos eilėraščiai vaikams „pasižymi itin sklandžiu eiliavimu, žaismingumu, forminiu ir tematiniu įvairumu, skaidria nuotaika ir humoristiniais atspalviais". Tai paliudija ir paskutiniai apie pora metų prieš mirtį rašyti eilėraščiai, autoriui esant sunkios ligos skausmų kankinamam: „Broli, Vakarėja! Koks dangus ramus, / Niekad neparėję / Į gimtus namus. / Ašarą nubraukę / Žvelgiam atgalios: / Tėviškė lig karsto / Grįžti šauks, vilios".

Kai laiške apie skausmingą savo ligą pasiskundė Bernardui Brazdžioniui-Vytei Nemunėliui, šis 1988.XI.22 Minelgai rašė: „... Mintimis dažnai būsiu su jumis ir prašysiu gerąjį Viešpatį palengvinti sunkumus, skausmus ir padėti ištverti neviltyje, rasti paguodos kalbantis su plunksna, iš kurios iki šiolei išėjo tiek nuotaikingų, tiek vaikiškai skaidrių posmų. Jūs jau su paskutiniais rinkiniais pasiekėt formos tobulumo ir dabar ne bet kam Jus pralenkti nei išeivijoje, nei ten, Tėvynėje..."

Šis laiškas sunkiai sergančiam poetui suteikė nemažai dvasinio džiaugsmo, nes jį parašė Minelgos aukštai gerbiamas pranašas Brazdžionis.

Per paskutinį dešimtmetį J. Minelga parašė ir ketvirtąjį rinkinį vaikams, jį pavadinęs „Pabūk, varnėne, svečiuos". Vieną rankraščio egzempliorių turi jo artimas bičiulis ir globėjas Alg. Čepėnas, o kitas nusiųstas į Vilnių „Vyturio" leidyklai, kuri, jei rusai jos nesunaikins, kada nors rinkinį gal išleis.

Mažai kam žinoma, kad J. Minelga buvo ir „Draugo" humoro skyriaus „Spygliai ir dygliai" bendradarbis, čia skelbęs linksmas satyras Jono Aluonos slapyvardžiu. Prieš dešimtmetį jis Naujųjų metų proga čia paskelbė linkėjimus keliasdešimčiai žinomų Chicagos lietuvių ir jų bendrinėms organizacijoms. Linkėjime Broniui Kvikliui Minelga rašė: „Jį sutinkam gerą, kuklų, / O padaro daug stebuklų. / Plunksnos vaisius — tomų tomai, / Mūsų dvasiai jos — atomai". Tuo tarpu Lietuvių Fondui savo linkėjimus jis taip išreiškė: „Razmos žodžiui kūnu tapus, / Uždėjo vaisiai kvapūs. / Milijonas — mielas svečias! / Du jau turim — auga trečias".

Lietuvių Rašytojų draugijos ir Šaulių sąjungos narys J. Minelga per pastaruosius 2–3 metus buvo sunkios ligos kankinamas, pergyveno pora operacijų. Jis senokai su L. Keruliu buvo nusipirkęs vietą Šv. Kazimiero kapinėse, pasistatęs paminklėlį ir apsimokėjęs laidotuvių išlaidas. Kada mes tik būdavom Chicagoje, visada stengdavomės Joną aplankyti. Atsisveikindamas Minelga vis prasitardavo, kad tai jau paskutinis pasimatymas šioje žemėje, nes ir jis norįs, kad Dievulis greičiau pasiimtų. Paskutinį kartą aplankėm lapkričio pradžioje Americana slaugymo namuose Chicagoje. Amžinybėn jis iškeliavo balandžio 13 d. — Didįjį penktadienį, gyviesiems palikęs nemažą kūrybinį turtą — keturias savo parašytas knygas, jau neskaitant tų eilėraščių, kuriuos skelbdavo „Drauge" trečiadieniais pasirodančioje „Tėvynės žvaigždutėje".

Ir kai šiandien imu į rankas Jono Minelgos „Žiogą muzikantą", skaitau įrašytus dedikacijoje žodžius: „Klausykis — čia aidas vaikystės dienų, / saulutei užkopus aukštyn — virš kalnų".

LIETUVIO — LENKO DIALOGAS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Varšuvos laikraštis „Žečpospolita" išspausdino pasikalbėjimą su Janu Ciechanovičium (mums pažįstamu Ivan Tichonovič pavarde) bei Sąjūdžio sekretoriumi V. Čepaičiu.

Pirmas kalbėjo Gudijoje gimęs ir sulenkėjęs „tuteišis" pareikšdamas, kad jis gerbia kiekvieną nepriklausomybės siekį, tačiau nesutinka, kad tas būtų vykdoma lenkų sąskaita. Tikslas, kurio siekia lietuviai, yra jiems šventas kelias. Tačiau paimta bloga taktika, kadangi Lietuva turi vieną autentinį sąjungininką — Lenkiją, kur lietuvių siekiai suranda didžiausią paramą. Lietuva turi tuo naudotis. Deja, Sąjūdžio spaudoje be jokios pabaigos vis eina lenkiškumą ėdantys straipsniai. Ivan Tichonovič, Vilniaus Pedagoginis Instituto docentas ir Lietuvos lenkų s-gos tarybos narys, viešinčiam Vilniuje „Žečpospolitos" bendradarbiui pasakė, kad lietuviai jį užtikrins reiškiamu lenkams draugiškumu. Tačiau tai bereikšmiai žodžiai, nes tikrovė visai kita. Be to, ir Stalinas su meilės ir draugystės žodžiais žudė žmones (taigi ir lietuviai žudo! — K.B.)

Netiki tuo Varšuvos svečias. Tačiau Ivanas vėl jam sako, kad tie patys asmenys dabar važiuoja į Varšuvą ir kalba, kad Lietuvos lenkus diriguoja Maskva, o kada važiuoja į Maskvą jie kalbą, kad lenkai tą (kąsnį?!) (kawalek) nori atplėšti nuo Sov. Sąjungos. Tuo tarpu lenkai nori tik atsikelti nuo klūpojimo (suprask — vergavimo!), o lietuviai jiems nepadeda. Jeigu lietuviai padėtų lenkams, — lenkai paremtų lietuvius. Bet lenkai pasiekė savo tikslą, nes lietuviai yra neapkenčiami Maksvoje ir Gudijoje. Partinę hierarchiją ir „Sąjūdį" jungia antipolonizmas, vedąs Lietuvą prie vienišumo.

Ko laukia Lietuvos „tuteišai" (lenkai) iš Lietuvos?

Tuoj pat I.T. atsako — „supratimo! Lenkai nėra priešiškai nusistatę lietuviams, gudams. Jie nėra ir antisemitai. Lenkai su visais gerai sugyvena, tačiau reikalaudami ir sau pagarbos. Paskaičiuota, kad lenkai Lietuvoje sudaro 9.13% (taip sako Ivanas, nors tikrovėje jų yra tik 7%), prijungdamas taip pat Vilniaus krašto dalį, atitekusią Gudijai. Girdi, 103 lenkai skundėsi jam, gavę Gudijos pasus, taigi prisikiriant juos prie gudų tautybės. Atrodo, kad ir Gudijos „tuteišių" I.T. jungia prie Lietuvos liedamas ašaras, kad Gudijoje lenkai neturi lenkiškos spaudos, televizijos laidų (todėl ir Ivanas Tichonovičius apsigyveno Lietuvoje, kur lenkai turi pilną laisvę — K.B.) Visuomeniniame Lietuvos gyvenime lenkai yra žemuma (doly). Žinoma kas atsitiko su lenkiška inteligentija (ji repatriavo — K.B.). Taigi, šiandieną nesame tauta, bet tik visuomeninė klasė atiduota politiniam „apartheidui". Kenčiame, kartu suprasdami kitų kančią" — sako I.T.

Sąjūdžio sekr. V. Čepaitis pareiškė, kad Lietuvoje lietuviai sudaro 80% gyventojų, tačiau tas dar nereiškia, kad su Sąjūdžio siekiais nesutiktų lenkai ir rusai. Mėginimai rusiškos mažumos pasipriešinti Sąjūdžiui nuėjo niekais. „Jedinstvo" vadovai suprato,, kad jiems niekas negraso. Tokiu pavyzdžiu gali būti Sniečkaus miestelis, apgyvendintas rusų. Mat ten veikia atominė jėgainė, administraciniai priklausanti Maskvai.

Laikraščio bendradarbis — „lenkai skundžiasi"...

V. Čepaitis: reikalas su lenkais atrodo blogiausiai, pvz., autonomijos klausimas. Vilniaus krašto gyventojai nesuprato visko galvodami, kad autonomijos pagalba galima įveikti visas krašto problemas. Kalbos ir kultūros reikalai — tai tik dalis, skirianti lietuvius, rusus ir lenkus.

Ekonominė reforma ir visos kitos reformos numato rajonams suteikti savarankiškumą ir savivaldą. Ar šalia lietuvių kalbos bus kita — tas paliekama rajonų nuožiūrai. Ruošiamas mažumų įstatymas, norint patenkinti jų teises. Svarbu, kad čia nebūtų ugniavietės, nukreiptos prieš mūsų pagrindinį nepriklausomybės siekį. Nenorime steigti lenkiško geto Lietuvoje. Valstybė turi būti integruota. Lenkų reikalavimai įsteigti lenkiškų mokyklų — nėra tinkami ir teisingi. Lenkai neturi kadrų ir apskritai — visos jų mokyklos yra fatališkos. Juokingos taip pat lenkų ambicijos universiteto įsteigimui. Juk lenkai neturi lenkiškų mokyklų — švietimo!

Bendradarbis: gal į Lietuvą galėtų atvykti Lenkijos mokytojai?

V. Čepaitis: tik valdžios sutikimu.

Bendradarbis: nesimato Sąjūdžio leidinių lenkų kalba.

V. Čepaitis: tai techninės priežastys. Rusai tuo patys pasirūpina. Vienok numatoma išleisti „Atgimimą" lenkų kalba.

VILNUS — EUROPOS CENTRAS

Prancūzų kartografai apskaičiavo, kad Europos centras yra ne Čekoslovakijoje, kaip iki šiol manyta, bet 20 km į šiaurę nuo Vilniaus. Lietuvos geografinis centras — 6 km į šiaurę nuo Kėdainių. *(Respublika)*

1990 M. DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ LIEPOS 5-8 d.

BALTIC TOURS siūlo šešias 7, 10 ir 13 dienų keliones į Lietuvą Dainų ir Šokių šventės metu:

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

15 dienų kelionė, 7 dienos Lietuvoje
7 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje

Kelionė #629 — $2,459.00 iš Bostono ir Niujorko
Birželio 29 - liepos 13 — $2,659.00 iš Čikagos
Viešbutis LIETUVA
Oro linija — Finnair

LIETUVA IR VOKIETIJA

PRIVATUS „CHARTERED" LĖKTUVAS IŠ BERLYNO Į VILNIŲ
18 dienų kelionė, 13 dienų Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 V. Berlyne.

Viešbutis **LIETUVA**
Kelionė #702L — $2,269.00 iš Bostono ir Niujorko
Liepos 2 - 19 d. — $2,369.00 iš Čikagos

Viešbutis **TURISTAS**
Kelionė #702T — $2,049 iš Bostono ir Niujorko
Liepos 2 - 19 d. — $2,149.00 iš Čikagos

Oro linija KLM „Charter" su AEROFLOT

LIETUVA

11 naktų Vilniuje,
13 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje

Kelionė #703A — $2,049.00 iš Bostono ir Niujorko
Liepos 3 - 15 d. — $2,249.00 iš Čikagos

Viešbutis **LIETUVA**
Oro linija — PAN AMERICAN

LIETUVA IR SUOMIJA

14 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje
11 naktį Vilniuje, 1 Helsinkyje

Oro linija — Finnair

Viešbutis **TURISTAS**
Kelionė #703B — $1,949.00 iš Bostono ir Niujorko
Liepos 3 - 16 — $2,149.00 iš Čikagos

Viešbutis **TRINAPOLIS**
Kelionė #703C — $1,749.00 iš Bostono ir Niujorko
Liepos 3 - 16 — $1,949.00 iš Čikagos

Ramioje Vilniaus priemiesčio Žirmūnų apylinkėje 4 aukštų TRINAPOLIO viešbutis turi restoraną ir barą. Labai tinkamas individualiam ar grupiniam turizmui.

Kompozitorių Namai

Kelionė #703D — $1,649.00 iš Bostono ir Niujorko
Liepos 3 - 16 — $1,849.00 iš Čikagos

Patogu pageidaujantiems gyventi privačiai. Butai išnuomojami tik 14-kai asmenų. Už susisiekimą, maistą, miesto apžiūrėjimą ir šventės programas turistas apsimoka atskirai.

Į visų kitų kelionių mokestį įskaičiuota: bilietai į Dainų-Šokių šventės programas, pusryčiai, pietūs, vakarienė, V. Berlyno ir Helsinkio apžiūrėjimas, susisiekimas, BALTIC TOURS vadovas kelionės metu.

Informacijai ir lankstinukams skambinkite arba rašykite:

BALTIC TOURS
77 OAK St. Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617-965-8080
Fax: 617-332-7781

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel-FAX tas pats

G.T. INTERNATIONAL (708) 430-7272
9525 SO. 79TH AVENUE HICKORY HILLS, IL 60457

G.T. INTERNATIONAL DĖKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVIEČIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

9007 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU VOKIETIJOJE rugpjūčio 11–25 d.
Lietuvoje 10 naktų, Vokietijoje 3 naktys.
Kelionė per Berlyną.
KAINA: iš Čikagos **$2,345.00** iš New Yorko **$2,245.00**
(kaina gyvenant kambary dviese)
(Visos kainos gyvenant dviese kambaryje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKTI PAS MUS KELIONĘ SU SPECIALIAI SUDARYTAIS MARŠRUTAIS:
— pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
— Maskvoje Jus pasitiks, perves ir įsodins į lėktuvus;
— pageidaujant, Maskvoje Jus apnakvydins jaukioje, lietuviškoje aplinkoje;
— jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
— Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apsistojimui vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po keleta dienų.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIM!

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti iškvietimo dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį sutikimo ir persodinimo paslaugas New Yorke ir Washingtone — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atostogų progomis. LAUKIAM JŪSŲ VISŲ!

SĖKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIŲSTA VIRŠ DVIEJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMIESIEMS APIPREKINIMUI LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei iškviesti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsiprekinti užsienio valiutos parduotuvėje.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457-2289
TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ.

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC
EQUAL HOUSING LENDER

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

KAI SUNKI ŠIRDIS, REIKIA SKAIDRUMO

D. MACKIALIENĖS LITERATŪRINIS REČITALIS

Vysk. Ant. Baranausko „Anykščių šilelį" skaitant, nejučia atsiduri kitame pasaulio krašte, kur ošia seni šilo medžiai, „kala į medį genelis", kur skuodžia per krūmus voveraitė ar zuikis... Dar labiau pajunti gamtos gyvybingumą „Anykščių šilelį" skaitant geram aktoriui, pvz. Henrikui Kačinskui.

Atsimenu, tik po karo suvažiavę į Ameriką sunkiai kūrėmės, niekad neužmiršdami Lietuvos. Detroito lietuvių scenoj „Šilelį" atgaivino Henrikas Kačinskas... Ir džiaugėmės, ir ašaros liejosi.

Nebėra Kačinsko; praėję mums kūrimosi rūpesčiai, o tebegyvename Lietuva, vis jos ilgimės...

Dabar apsunkusi mūsų širdis: ar iš tikro Nepriklausomybė Lietuvoje suklestės, jei didžiosios šalys nesupranta, ar nenori suprasti, mūsų reikalų.

Tokią sunkią valandą, š.m. balandžio 1 d., Los Angeles mieste įvyksta Literatūrinė popietė, nes iš Floridos geranoriškai atvykusi Dalila Mackialienė, pasiruošusi rečitatuoti mūsų iškiliųjų poetų kūrybą. Rengėjai — Los Angeles neolituanai; negausi, bet labai gyva jaunimo grupė, kuriai dabar vadovauja Laima Tumaitė. Tą patį sekmadienį — didelis „piketavimas" vyksta prie valdžios įstaigų. Tūkstantinė minia, daugiausiai jaunimas, nuspalvina gatves trispalvėm mūsų vėliavom, tautiniais mergaičių drabužiais. Minia įvairių plakatų, primenančių Lietuvą. Daugelis pravažiuojančių reiškia pritarimą...

Literatūros rečitalis, anksčiau skelbtas 12 val. vidurdienyje, nukeliamas į 2:30 val. p.p., o prasideda tik 3 val. Daugelis, nuo „vaikštynių" pavargę, jau nebeatvyksta į Sv. Kazimiero parap. salę. Vis tiek, patalpa pusiau prisipildo, nes D. Mackialienė, buvusi Los Angeles Dramos sambūrio vadovė ir veikli kultūrininkė, šiltai prisimenama ir mėgiama. Klausytojai atidūs, nors ir sunki širdis...

Poetų kūrinius D. Mackialienė deklamavo mintinai. Gerai pasiruošusi, įsijautusi, kiekvieną originaliai perteikdama. Pradėjo gražiaisiais Maironio, Bern. Brazdžionio posmais. Žaismingas Just. Marcinkevičiaus „Grybų karas". O labiausiai guodė nostalgiškas Ant. Baranausko „Anykščių šilelis", deklamuojamas ko ne visas — vaizdžiai, moduliuotai. Nukilome į gimtinę, — „viskas prapuolė"...

Argi viskas prapuolė?...

Prozos ištraukų viešnia aktorė paskaitė iš Žemaitės raštų ir iš romano (Alės Rūtos) „Kelias į kairę".

Kompozitorius Aloyzas Jurgutis visą programą palydėjo piano muzika, ją pritaikydamas kiekvienam kūriniui — darniai, įspūdingai.

Tai buvo skaidri popietė, muzika ir meniniu žodžiu visus jungianti į vieną lietuvišką sielą.

Dalila Mackialienė, buvusi Lietuvių Tautinio ansamblio (išeivijoj) aktyvi dalyvė (vadovaujant St. Sodeikai ir Gasp. Veličkai), vėliau išaugusi į savarankišką aktorę ir režisierę; Los Angeles ne tik dramos sambūrio, bet ir dainos vieneto („Išlaisvintų moterų") vadovė ir literatūros kūrinių skaitovė-interpretatorė. Su įvairia savo kūryba aplankiusi daugelį Amerikos ir Australijos miestų, gavusi premiją ir Liet. Bendruomenės Dramos festivaliuose — kaip iškiliausia režisierė. Ir šį pavasarį St. Petersburg'e, Floridoj, ji Lietuvių Bendruomenės kviečiama būti Premijų šventės pranešėja.

Šį jos rečitalį Los Angeles mieste globojo ir programą pradėjo Neolituanų pirmininkė Laima Tumaitė, o užbaigė ir į „kavutę" visus pakvietė valdybos narė Daiva Čekanauskaitė.

Publika ne per gausi, bet visi tikrieji literatūros mėgėjai, taigi, už gražią programą Dalilai Mackialienei padėkojo gausiais plojimais ir gėlėmis. Tą dieną buvo Dalilos gimtadienis, tai ji buvo pasveikinta atsistojimu ir budriūnišku „Valio".

Alė Rūta

Aktorė Dalila Mackialienė Los Angeles scenoje.

SU PAVASARIO SAULUTE

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Moterų gildijos tradiciniai stipendijų priešpiečiai šeštadienį, balandžio 21 d., subūrė į Palos golfo klubo erdvias patalpas ne tik nares, bet ir didelį būrį viešnių. Net ir saulė per didžiulį langą stebėjo įvairių kraštų kelionių plakatais papuoštas sienas. Lietuvai atstovavo ištiesta didelė trispalvė. Popietės tema: „pasas madų kelionei". Gildijos pirm. Irena Norbutienė, pasveikinusi atsilankiusias viešnias, paprašė visas minutės susikaupimu paprašyti Aukščiausiojo pagalbos skriaudžiamai ir kenčiančiai Lietuvai.

„Gintaro" baliaus šių metų ruošėjos. Iš k.: vicepirm. Irena Norbutienė, pirmininkė Aldona Brazienė ir Chicagos Lietuvių Moterų klubo pirm. Ema Petraitienė.

Šių metų stipendininkei Linai Ramonai Vitkauskaitei čekį įteikė stipendijų komiteto narė Pranė Simanonienė, pabrėždama, jog Lina buvo per 4 metus studentų garbės sąraše, yra gavusi daug atžymėjimų ir mokslą tęs Moraine Community kolegijoj; vėliau planuoja pereiti į De Paul universitetą. Jos pamėgtos mokslo šakos yra kalbos, literatūra ir vaidyba.

Marija Krauchunienė, Gildijos garbės narė, pristatė 1990–1991 m. Gildijos valdybą įteikdama kiekvienai po porą rožių: Mary Stiblo — pirm., Pranė Simanonienė — 1-ma vicepirm., Margi Mankienė — 2-ra v.p., Laura Pepolytė — 3-čia v.p., Scottie Zukienė — prot. sekr., dr. Liuda Butikienė — ižd., Jessie Daraškienė — koresp. sekr., Irena Norbutienė — patarėja. Taipgi pristatytos Gildijos direktorės (20) ir pagalbinės direktorės (10) bei istorikė Felicija Juškienė, parlamentarė Marija Krauchunienė ir moterų kambario muziejuje direktorė Eleonora Katauskienė. Muziejaus prezidentas Stasys Balzekas nuoširdžiai dėkojo Gildijos valdybai direktorėms ir narėms už nuolat teikiamą muziejui paramą, be kurios muziejaus veikla būtų neįmanoma.

Po skanių priešpiečių narės ir viešnios turėjo progą pasigėrėti įdomiais madų kūriniais, parūpintais iš Z. Boutique, Worth, Ill., išbandyti laimę ir, pagaliau, norom — nenorom skirstytis į namus, nes vestuvių svečiai rinkosi savo šventei. Palos golfo klubo maisto parūpinimo direktorė yra lietuvių kilmės Patricija Yanaitytė-Triezenbergienė.

M. K.

VAIKŲ NAMELIUS APLANKIUS

Saulutė linksmai švietė, kai praėjusį šeštadienį, balandžio 21 d. rinkomės į Vaikų namelių apžiūrėjimą. Kiemelyje pavasarinės gėlytės gražiai papuošė aplinką ir kvietė visus vaikus ir jų tėvelius ieiti į Vaikų namelius.

Viduje radome jaukias patalpas. Vaikų pirmieji įspūdžiai — mažose rūbinėse tvarkingai sustatyti batukai ir kabliukai apsiaustėliams pakabinti. Prie kiekvienos vietos pažymėtas vardas: Gintaras, Julius, Audrė, Žibutė... Viskas pritaikyta vaikui, kad lengvai galėtų pasiekti kablį, pasikeisti batukus.

Aldona Pankienė, auklėtojos asistentė, mus šiltai pasveikino ir nuvedė į darbo kambarį. Ten, montessorinė tvarka bei medžiagos įvairums ir gausumas labai patraukliai kviečia vaikus pasilikti. Vaikai nelaukdami suranda darbelį ir tuoj pat nori atsisėsti ir dirbti. Pagaliau jie pasijunta aplinkoje, kuri tikrai jiems pritaikyta.

Marytė Utz, šios mokyklėlės auklėtoja, draugiškai priima visus, įvesdama vaikus lietuviškon Namelių nuotaikon; čia vieta, kur vaikai yra gerbiami, o taip pat kurioje vaikai gerbia vienas kitą.

Praėjusį šeštadienį susilaukta nemažai susidomėjimo iš naujų šeimų. Keli vaikai užsiregistravo iš anksto. Naujus vaikučius registruoti bus proga vasaros gale, naujiems mokslo metams prasidėjus.

Pasivaišinome pyragaičiais. Buvo proga ten pat įsigyti knygutes priešmokyklinio amžiaus vaikams. Atsisveikinome su auklėtojomis Maryte Utz ir Aldona Pankiene. Atsisveikinant, vaikai gavo po balioną parsivežti ir šiam apsilankymui prisiminti. Nekantriai lauksime vasaros galo ir naujųjų mokslo metų.

Aldona Bielskienė

Vaikų Namelių — Montessori mokyklėlės vaikučiai klausosi pasakos.

Mokytojos Marytes Utz nurodymų klausosi mažieji Montessori Vaikų Namelių auklėtiniai.

LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJAUS MOTERŲ GILDIJOS STIPENDININKĖ

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus moterų gildija paskyrė 1990 m. stipendiją Linai Ramonai Vitkauskaitei, gyv. Palos Park, Illinois. Ji buvo garbės mokinė Carl Sandburg aukšt. mokykloje per visus ketverius mokslo metus, gaudama akademinių pasiekimų pažymėjimą. Per visus savo studijų metus, Lina buvo labai aktyviai įsijungusi į teatro klubą, kalbų studijų klubus; dabartiniu metu ji vadovauja kalbas studijuojančių grupei, kaip „kapitonė". Ji labai domisi visokiais debatais, literatūra ir įvairiomis anglų kalbos studijų formomis. Lina Ramona yra įsijungusi į gimnazijos choro grupes, kaip į tik koncertinės programos dainavimą ir taipgi į dainavimą ir šokimą. Ji yra atlikusi daug pagrindinių vaidmenų scenos pastatymuose. Yra vaidinusi ir mažesnėse rolėse, laimėdama „geriausios aktorės" bei geriausios „best supporting" aktorės premijas. Lina taip pat pamėgino režisavimą, būdama režisieriaus padėjėja. Ji yra penkių žvaigždžių garbės „thespian".

Lina Ramona Vitkauskaitė, šių metų Balzeko Lietuvių Kultūros klubo Moterų gildijos stipendininkė.

Žodžiu, Lina Ramona yra labai talentinga, pilna įkvėpimo jauna menininkė. Rudenį ji žada įstoti į Moraine Community kolegiją, o vėliu užbaigti savo aukštąjį išsilavinimą De Paul universitete. Universitete pagrindą studijoms ji pasirinko „Speech Communication", bet... jos „pirmoji meilė" yra teatras, ypač režisavimas. Ji tikisi savo viltis įgyvendinti toje srityje.

N.I.

Irena Laurinaitytė-Končienė, meniškų puokščių paruošimo specialistė prie savo rankdarbių stalo Brocktone, MA.

LIETUVĖS CAPE CODO DAILIŲJŲ MENŲ MUZIEJUJE

Cape Codo, Massachusetts valstijoje dailiųjų menų muziejus, ruošdamasis persikelti į naujas ir erdvesnes patalpas — su galerijomis, salėmis, auditorijomis paskaitoms ir kursams, paskelbė artėjančio pavasario veiklos planus. Pirmosios meno klausimais paskaitos visuomenei prasidės kovo pabaigoje. Taip pat numatytos dailės mėgėjų ekskursijos pas vietos dailininkus, kurie turi gausias privačias ir vertingas meno kūrinių kolekcijas.

Dailiųjų menų muziejus ką tik pranešė savo nariams, kurių tarpe yra Irena Končienė-Laurinaitytė ir Regina Petrulienė-Norvaišaitė, kad gegužės mėnesį muziejaus patalpose keturias savaites vyks Irenos Končienės vedamas kursas apie menišką gėlių (gyvų ir sausų) puokščių, vainikų, ornamentų ruošimą. Šio meno rūšis ypač reiškiasi, kai žmonės ruošiasi Kalėdų šventėms, puošdami savo namus iš vidaus ir iš lauko vainikais, girliandomis, gėlių puokštėmis ir pan.

Irena Končienė, ilgą laiką gyvenusi Texas valstijoje, tenai dirbo toje srityje, būdama vienos gėlių parduotuvės vedėja. Končienė kartu su Petrutiene, tautodailės meno kūrinių specialiste, dažnai dalyvauja įvairiose amerikiečių parodose, Kaziuko mugėse, demonstruodamos savo darbelius.

Abi menininkės savanoriškai padeda Cape Codo muziejui kasdieniuose reikaluose, aukodamos savo laiką ir energiją.

P.

AR REIKALINGA LIETUVIAMS NOJAUS ARKA

KONSTANCIJA LELEŠIŪTĖ-VALIUŠKIENĖ

Nuostabiai gražią Lietuvą matome vaizdajuostėse, TV ekrane, užsienio spaudos puslapiuose. Susikaupę ar džiūgaujantys veidai, vėliavų jūroje tvarkinga, taiki minia. Žvakių liepsnelės Vėlinių susitelkime. Gėlių žiedais nuklotas, širdimi ir rankomis apkabintas, Laisvės Kelias vingiuoja Baltijos pajūriu. Išgyventa ar dabar išgyvenama kančia, viltingas lūkestis, susiklausymas, tolerancija, kantrybė, kaip šviesos spinduliai nušviečia mūsų iškankintą Tėvynę, siekiančią nepriklausomybės. Ji tokia didinga, tokia kilni! Niekada nekyla mintis, kad joje galėtų būti tamsių dėmių. Būkime realūs. Tų dėmių, pilkesnių ar tamsesnių labai retai išvengia pavieniai individai, organizacijos, tautos, — egzistencijos kelyje. Dabartinės Lietuvos tamsiąsias dėmes, blogio įtaką pastebime jos spaudoje. Viena iš tamsiųjų rūpesčių yra alkoholizmas.

„Skesti? Gelbėkis?" antrašte, žurnalo „Švyturys" 1989 metų 9-me numeryje žurnalistas J. Jurevičius pavadina pravestą pokalbį prie apskrito stalo su Vilniaus Blaivybės Draugijos pirmininku profesoriumi, Lietuvos Prekybos ir Buitinio Aptarnavimo ekonomistu, Valkininkų parapijos klebonu LPS seimo nariu, Valančiaus Blaivystės Sąjūdžio nariu, aktoriu, gydytoju narkologu, LPS seimo nariu.

„Respublikoje vėl prasidėjo stiprus svaigalų potvynis, vėl stumiamės prie bedugnės kranto. Didėja prekyba svaigiaisiais gėrimais, kartu nenyksta degtindariai, knibžda spekuliantai, daug žmonių — dirbančių ir nedirbančių, mėgėjų ir degradavusių — tebesistumdo gėdos eilėse ir eilutėse. Daugėja eismo nelaimių, amoralių susirgimų, išsigimimų, skyrybų, baisių nusikaltimų — 43 procentus piktadarybių padaro girti žmonės. Ar šitaip ir bus? Ar nemėginsim gelbėtis — kol ne vėlu?" klausia „Švyturio" žurnalistas.

Verta pažvelgti į charakteringesnius iškeltus faktus dabartinės alkoholizmo realybės. 1985 pavasarį alkoholiniai gėrimai sudarė 37% parduotų maisto prekių. Nuo '85-jų iki 1988-jų alkoholio gamybą smarkiai apkarpė. Kiek dabar išgeriama naminės gamybos svaigalų neįmanoma sužinoti, bet daug pasako didžiulis kiekis parduodamo cukraus ir mielių deficitas. Per paskutinius dvejus metus konfiskuoti 4372 naminės gamybos aparatai.

Vyriausybės parėdymu svaigalus ėmė pardavinėti maisto parduotuvėse, su tikslu sumažinti naminės gamybą, spekuliaciją, gėdos eiles prie svaigalų parduotuvių. Įdomu, kad gėdimasi eilių prie svaigalų parduotuvių, bet jaučiasi puikiai, neturi sąžinės skrupulų, pardavinėdami svaigalus maisto parduotuvėse ir tuo plėsdami alkoholizmą. Ir ar ne pati svarbiausia priežastis,dėl kurios padidinta svaigalų gamyba, tai pripildyti valstybės biudžetą. Ir gaunasi jau ne tik užburtas ratas, bet akivaizdus nurodymas, kaip vyriausybė stumia tautą į alkoholizmo prarają.

Padidėjo biudžeto įplaukos, padidėjo ir alkoholikų skaičius, padidėjo nepajėgiųjų dirbti, psichiškai nesveikų naujagimių. Lietuvoje yra daugiau nei 60,000 registruotų alkoholikų ir per 11,000 psichiškai nesveikų vaikų. Dalis biudžeto skiriama juos gydyti, prižiūrėti. Alkoholikų gydymas nėra sėkmingas. Kone visi, išėję iš ligoninės, netrukus vėl priverčiami į ją grįžti.

Veikia įvairios blaivybės draugijos, prie kurių darbo vyriausybė visiškai neprisideda. Už naminės gaminimą bauda 50 rublių. Už girtam stovy padarytus nusikaltimus irgi mažos bausmės. Blaivybės draugijų darbo neužtenka pasiekti bent kokių rezultatų. Turėtų prisidėti ir LPS, Caritas, Etha bei kitos organizacijos.

Neefektinga kova kelia rūpestį. Didelė tautos dalis apnuodyta svaigalais, kuri nepajėgs būti Lietuvai naudinga. Skaudžiausia, kad ir šviesuolių tarpe gėrimas nelaikomas yda. Išgeriantis žmogus yra šaunuolis, patogus vyras.

Šio pokalbio vyrai pasisako už alkoholikų izoliavimą ir gimdymų sumažinimą jų šeimose, bausmių sugriežtinimą už nusikaltimus alkoholio įtakoje. Pirmieji du siūlymai nebūtų priimtini demokratiniuose kraštuose, bet bausmių sugriežtinimas turėtų būti efektingas. Padidintos bausmės žymiai sumažino tragedijų skaičių Amerikos keliuose. Šiūlomas auklėjimo darbo efektyvumo kėlimas vertas dėmesio ir pastangų. Visiems yra suprantama, kokia didelė vertybė tautai yra aukštos moralės žmogus. Alkoholinius gėrimus parduoti pagal pasą — juk ir mokyklinės uniformos parduodamos pagal pasą. Neparduoti registruotiems alkoholikams, alkoholio spekuliantams ir kriminalinį nusikaltimą įvykdžiusiems, kurie buvo neblaivūs.

JAV ne vien nepriteklius, skurdas, bet ir patogus gyvenimas, aukštas gerbūvis užpiltas ne tik alkoholiu, bet ir narkotikais. Todėl tikėjimasis, kad Lietuvoje aprūpinus gyventojus prekėmis, gerais maisto produktais, vargu ar pagelbės sumažinti svaigalų vartojimą.

Amerikos jaunieji aukštesnės klasės moksleiviai gal gausiausi alkoholio bei narkotikų vartotojų sąraše. Pajamų netrūksta, o su idealais, aukštesniais siekiais dažniausia net nebuvo supažindinti. Čia valdiškose mokyklose nėra nei charakterio ugdymo, nei moralinio auklėjimo. Didžiosios blogybės gydomos simptomatiškai. Pavyzdžiui, pagal vyriausybės nuostatus, jau pradžios mokyklose mokytojai privalo vaikams patarti, kokias apsaugos priemones vartoti, kad išvengtų neštumo ir apsisaugotų nuo AIDS.

Narkologas gydytojas skirsto geriančius į tris grupes, 1. girtaujantieji, tai „saikingai" gerią. 2. Sergantys alkoholizmu, tai jau „aukštesnėje pakopoje". Juos dar galima išgelbėti, bet dažniausia jie negauna jokios pagalbos ir vis labiau apsemiami alkoholio tvano. 3. Trečios stadijos alkoholikai labai sunkiai bei retai išgydomi. Narkologinė pagalba Lietuvoje neturi prestižo.

Svarstantys vyrai teigia, kad žemas išsilavinimas, neturėjimas aukštesnių siekių, tradicijų, švarių pramogų nuveda į alkoholizmą, bet jame įklimpusių randa ir menininkų, inteligentų, aukštų pareigūnų, profesionalų. Tai argi neveda mus į supratimą, kad skurdas ar gerbūvis mažai turi įtakos gėrikams, jų susirgimui alkoholizmo liga? Stipraus chrakterio, moraliai asmenybei lengviau atsispirti neigiamiems įpročiams, o į jų pinkles patekus, lengviau iš jų išsipainioti. Bet aplinka taip pat turi lemiamą balsą.

Nuo 1930 Amerikoje pažiūros į alkoholizmą pradėjo keistis, bet labai lėtu tempu. Beveik iki 1970 „nebuvo" alkoholikų, buvo tik girtuokliai. Jie buvo žemos prigimtos inteligencijos, mažo išsilavinimo, siaurų interesų, amoralūs žmonės. Tai buvo benamiai valkatos.

Pagal gydytojų diagnozes profesionalai, menininkai, turtingieji, kunigai, aukšti pareigūnai ir visa kita visuomenės grietinėlė „nesirgo" alkoholizmu. Jie vargo su širdies, plaučių, nervų ligomis. Nei jų diagnozė,nei mirties priežastis nebuvo pažymėta alkoholizmu. Joks gydytojas „nesutepė" gero vardo visuomenės gerbiamam piliečiui, pavadindamas jį alkoholiku. Dsugiausia jie buvo išgeriantys dėl kompanijos. Medicinos mokyklose būsimieji gydytojai jokių arba labai mažai žinių apie alkoholio piktnaudžiavimą bei jo pasekmes sužinodavo.

Diskusijų dalyviai supranta ir atjaučia alkoholiko prasiveržiantį sąžinės graužimą dėl pragerto gyvenimo, nepajėgumo kontroliuoti impulsyvų gėrimą, savo nelaimės skandinimą svaigaluose. Jis dar labiau skęsta alkoholizme, o kartu dėl jo ir dvasiniame, fiziniame ir materialinaime skurde. Kunigas pasakoja,kaip kovojama už blaivias laidotuves. Prašymas nevartoti svaigalų pakasynose nepadėjo. Kai sakė skelbsiąs iš sakyklos tuos, kurie pažado nelaiko, kad jie esą dideli melagiai ir žmones jų iš tolo vengtų, pagelbėjo. O blaivioms laidotuvėms visi pritarė.

(Bus daugiau)

Ignalinos miškų masyvai.

Ieškokite jėgų savyje — ir jas jūs rasite; išorinė paspirtis tikrai pagelbsti, bet nieko nesukuria, ir jeigu miegas valdo viduj — išorė nieko nepažadins.

Šelgunov

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutualią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinų mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plyteles. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

T A I S O M E
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis Į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

"GUARDIAN ANGEL"
Seasonal floral plantings and maitenance for family graves on the Southwest side of Chicago area. **Call Lee Whittington, 708-597-6445**

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

STATYBA JAU PRASIDĖJO!!!

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, greit bus įrengti „condominiums". Liepos mėnesį savininkai galės pradėt čia kraustytis.

Čia pirkėjai ras: Malonią, lietuvišką aplinką
Gražiai ir patogiai įrengtą „condominium"
GERIAUSIĄ PIRKINĮ ČIKAGOS PIETVAKARIŲ RAJONUOSE

Dar yra keletas neparduotų „condominiums". Jeigu norite čia gyventi ir nusipirkti „condominium" priešstatybine kaina, tai paskubėkit.

KAINOS KILS 10% BIRŽELIO 1, 1990.

Dabar yra:
1 miegamojo $55,000
1 miegamojo su raštine $70,000
1 miegamojo su didžiuliu salonu ir valgomuoju $80,000
2 miegamųjų, 2 vonių $80,000

Smulkesnei informacijai skambinkit Rūtai Sušinskienei
(708) 301-0880 ar (708) 257-7114

arba rašykit:
Century 21 Prime Real Estate
14300 S. Bell Rd.
Lockport, Ill. 60441

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 2 mieg. butas pirmame aukšte Brighton Parko apyl. Naujos grindys, nauji kilimai. $300 į mėn. Nuomininkas (tenant) moka už šilumą ir elektrą.
Skambinti: (312) 523-1261

Išnuomojamas butas antrame aukšte Marquete Parko apyl.; 4 kamb. 2 mieg. Su šiluma.
Tel. 925-8809

Išnuomojamas 1 mieg. butas, su šiluma, virykla ir šaldytuvu. Netoli „Seklyčios". Suaugusiems. **Skambint tel. 776-4371.**

Pigiai, arti vandens išnuomojamas 2 mieg. namas su visais reikmenimis St. Petersburg, Florida.
Skambinti **813-360-7883**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling
- Porches & Decks
- Aluminum Siding & Trim
- Masonry
- Additions
- Floor & Wall Tile
- Kitchen & Baths
- Rec Rooms
- Insurance Repairs

Peter (312) 448-0113

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

REAL ESTATE

MLS **KOMPIUTERIŲ**
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BAČEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Patarnauja nuosavybių pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **(312) 767-0600** arba **(312) 778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One Stop Real Estate

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Namai apžiūrėjimui
Sekmad., balandžio 29 d. 1–4 v. p.p.

6213 S. Komensky
2 butai. Karališkas! Visas mūrinis su 3 mieg. kamb. kiekv. bute. Atremontuota virtuvė ir vonia; 3 kamb. rūsyje išnuomojimui; 2 auto. mūrinis garažas. Naujai įvesta elektra ir vandens šildymas; labai švarus.

6210 S. Melvina Ave.
Naujai pastatytas 6 kamb. mūrinis namas 3 dideli mieg. „Delux" ąžuolinės spintelės virtuvėje; 3 vonios kamb. valg. kamb.; ištisas rūsys aluminio apdaila; „thermal" langai; 7 rūbinės; tik ½ bl. iki mokyklos, parko ir autobuso; 2 bl. iki banko ir Jewel krautuvės. Daug priedų. Skubėkite!

5253 S. Central Ave.
7 kamb. mūrinis namas; 4 dideli mieg.; ištisas rūsys; dvigubas sklypas su šoniniu įvažiavimu; 2 auto garažas; naujas stogas ir elektra. Skubėkite paskambint **436-8600.**

No. 635 — 71 St. & Pulaski Rd.
3 butai, 3 mieg. 1½ vonios pirmame ir antrame aukšte. Mod. virtuvė su medžio spintelėm; naujas karšto vandens tankas ir šild. sistema; platus sklypas; 4 kamb. rūsyje; 2½ auto. garažas mūrinis. Puikiai prižiūrėtas, geras pirkinys.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — šiabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
(312) 434-7100

HELP WANTED

OWNER OPERATORS
8 state regional trucker needs local and road trucks. Must speak FLUENT English.
Call: 312-284-4620
or
1-800-582-3457

„ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS! $32,000/year income potential. Details. (1) 602-838-8885 Ext. Bk 7765."

„ATTENTION: EARN MONEY TYPING AT HOME! 32,000/yr income potential. Details. (1) 602-838-8885 Ext. T-7765."

„ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details. (1) 602-838-8885 Ext. W-7765."

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

Lemonto Lituanistinėje mokykloje: Velykų Kiškis (mok. Lidija Ringienė) stebi margučių ritinėjimą su trim mergytėm.

Nuotr. Viktorijos Matranga

ERDVIŲ ŽVALGYBA

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Šiuo metu amerikiečių superslapti žvalgybiniai erdvių satelitai fotografuoja žemėje labai smulkius objektus. Tokių galimybių dar neseniai nebuvo galima net įsivaizduoti.

Paskutinieji „Erelio akys" satelitai siunčia iš erdvių detalius žemės vaizdus, nežiūrint žemę dengiančių tirštų debesų ar nakties tamsos.

Šių metų kovo mėnesio amerikiečių žurnalas „Popular Science" analizuoja daug naujų ir revoliucinių satelitinės programos technologijos stebūklų.

Šiaurinėje Kalifornijos vietovėje Sunnyvale — į šiaurę nuo Silicon Valley, nuo 101 greitkelio, galite pastebėti keturias nepaprasto didumo apvalios formos erdvių antenas. Šalia jų stovi šešių aukštų pastatas be langų, kuris pavadintas: „Didelis mėlynas kūbas".

Šis pastatas yra labai slaptos paskirties. Jį kiaurą parą saugo kulkosvaizdžiais ginkluoti sargybiniai. Ten dirbantys darbininkai žino labai nedaug — tik tiek, kiek tai reikalinga paskirtam darbui ir jie gali būti tik nurodytoje vietoje.

Ši vieta oficialiai vadinasi ONIZUKOS oro pajėgų bazė. Ji neturi nei lėktuvų, nei jiems pakilti takų. Ši bazė yra Amerikos Satelitų kontrolės įstaiga. Jos paskirtis yra su milžiniškomis antenomis valdyti Amerikos žvalgybos satelitus.

Per paskutinius du su pusę metų satelitų žvalgymo srityje buvo užbaigtas TITAN-4 raketos debiutas; ji pasiuntė į erdves naujausius ir lig tol didžiausius žvalgybos satelitus.

Naujoji technika leidžia iš erdvių žemėje rasti ir nufotografuoti greifrūto dydžio objektus, skrendantį karinį lėktuvą pagal aukštą išmetamų dujų temperatūrą.

Žvalgybos tikslams šiuo metu yra naudojami keturių rūšių satelitai:

Televizijos-Foto satelitai yra nepaprastai jautrūs infraraudoniems spinduliams. Su pajėgiais teleskopais žemėje yra surandamos raketų bazės, ginklų dislokavimo vietos.

LaCrosse redariniai satelitai naudoja elektromagnetines bangas. Šiems satelitams yra reikalingos labai didelės saulės spindulių plokštės, galinčios siųsti elektromagnetines bangas, perskrosti žemę dengiančius tirštus debesis ar tamsą.

Trečios grupės satelitai yra vadinami išmintingų signalų ir „siauro ruožo" vardu. Tai yra didžiuliai naujos technikos radijo priimtuvai, kurie pagauna visų žemės kontinentų radijo ir elektromagnetines bangas.

Paskutinės-ketvirtos grupės satelitai yra pagalbiniai. Jie visame pasaulyje surinktas žvalgybos žinias perduoda žemėje esančioms stotims, kuriose super-komputeriai greitai jas iššifruoja.

Turint tokios aukštos technikos ir metereologinių sąlygų netrukdomą, nė minutei nenutrūkstančią žinių rinkimo eigą, gali būti veiksmingai kontraliuojamos pasirašytos karinės nusiginklavimo sutartys.

Šių satelitų pagalba yra palengvinama kova su narkotikais. Paskutiniu metu iš erdvių jau yra sekama jų auginimo vietos, gamyba ir transportacija.

Žvalgyba iš erdvių yra gyvybiškai būtina visos valstybės saugumui. Šiuos visus veiksmus kontroliuoja speciali organizacija: National Reconnaissance Office (NRO), kurios būstinė yra Pentagone.

Ši organizacija yra taip slapta, kad ir jos pavadinimo raidės yra **klasifikuotos.** Visus satelitus NRO kartu su karine aviacija ir CIA gamina ir valdo Sunnyvale, Calif. Vyriausia būstinė yra Washington, DC oficialiai žinoma kaip „Office of Space Systems". NRO turi savo skyrių ir El Segundo, Calif. — Los Angeles priemiestyje. Čia yra kontroliuojamos satelitams gaminamos dalys.

Ši organizacija turi didžiausią biudžetą visų Amerikos žvalgybos dalinių tarpe. Jai išleidžiama per metus daugiau 5 bilijonų dolerių. Tačiau daug milijonų dolerių yra naudojama papildomai išlaikyti visame vakarų pasaulyje išmėtytas sekimo ir perdavimo stotims.

Skaičiuojama, kad bendras šių erdvės sekimų biudžetas viršija 50 bilijonų dolerių. Ši suma smarkiai auga su kiekviena naujai pasirašyta nusiginklavimo sutartimi ir jų kontrole. Dalis išlaidų yra skiriama sekti kitas pajėgiančias gamintis strateginius ginklus, valstybes.

Atlieka pagrindines žvalgybinių satelitų funkcijas brangūs super-kompiuteriai. Kadangi į žemę perduodamos yra užkoduotos skaičių forma, — tai kompuleriai padidinti ar sumažinti žinias gali pagal reikalą. Pavyzdžiui jeigu nufotografuotas daiktas yra pavėsyje tai komputeriai tą daiktą gali apšviesti žmogaus regėjimui reikalinga šviesa. Teoretiškai didelio greičio komputeriai gali pilnai surasti ir atpažinti Sovietų ginklus.

Ateinantis dešimtmetis nepaprastai patobulins erdvių žvalgybą. Satelitams pavojingi yra atominiai sprogimai erdvėje. Karo atveju jie turi būti pritaikinti radiacijos poveikiui. Visoms svarbioms dalims bus naudojami radiacijai atsparūs integruoti junginiai.

Naujausias strateginis bombonešis „Stealth" yra apsaugotas nuo radaro signalų — jie lėktuvo negali aptikti. Yra paruošti planai pagaminti satelito anteną, kuri savo dydžiu prilygsta futbolo žaidimo aikštei bet yra plona kaip kartono lapas.

Šios antenos bus iškeltos į 1000 ar daugiau mylių aukštumą. Nuo šios antenos akių žemėje nebus galima paslėpti nė vieno daikto, kurio ji nepastebėtų.

Libijoje ir Irake nuodingas dujas gaminantieji fabrikai buvo surasti šios naujos technikos dėka.

Balistinės raketos, kurios jau yra gaminamos Azijoje, Artimuose Rytuose ir Pietinėje Amerikoje, — yra stebimos. Yra sekamas ir jų progresas.

Amerikiečių žvalgybos specialistų nuomone, — globalinio karo pavojus bus pašalintas ir panaikinta jo grėsmė tiek iš Sovietų Sąjungos, tiek kitų valstybių puses.

Šio meto abipusis žaidimas slėpti ir ieškoti. Šis žaidimas yra begalinis ir labai komplikuotas.

Laimėtojas bus tas, kuris pajėgs su naujausia technologija kontroliuoti pasaulio erdvę ir to dėka žaibinio karo pavojus pasidarys neįmanomas.

Laiškai

NESISVAIDYKIM AKMENĖLIAIS

Ilgai laukiau — gal kas nors iš ateitininkų rengėjų atsilieps apie jų suorganizuotą Vasario 16 d. minėjimą Jaunimo centre.

Nesulaukusi rengėjų atsiliepimo, rašau, nes negaliu tylėti dėl žurnalisto A. Juodvalkio laiško, atspausdinto „Drauge" kovo 17 d. apie šį minėjimą. Tame minėjime buvau.

Kaip čia išėjo, kad tokiam visada objektyviam, įžvalgiam ir, sakyčiau, santūriam žurnalistui A. Juodvalkiui išsprūdo tokie užgaulūs žodžiai apie visiems mielą aktorių Petrą Steponavičių. Pirmiausia, Apolonija ir Petras Steponavičiai yra Vilniaus Jaunimo teatro aktoriai, o ne „kaip jie save vadina".

Antra, ką A. Juodvalkis norėjo pasakyti, rašydamas, kad „išeivija yra... daugiau išprususi už „homo sovieticus" ir žino, kaip aktoriai turi laikytis". Kas tas „homo sovieticus" (sovietinis žmogus. **S. P.**)? Lietuvos teatro publika? Jei taip, tai siaubinga. Už tuos žodžius tiesiog norisi tą publiką atsiprašyti, o taip pat ir aktorių P. Steponavičių.

Ir kodėl A. Juodvalkiui pasirodė, kad „aktoriaus laikysena priminė prieškarinius pasirodymus kaimo daržinėse susirinkusiems kaimiečiams". Ar aktoriaus Steponavičiaus nusikaltimas buvo, kad jis, išėjęs skaityti savo puikius Vasario 16 d. progai skirtus eilėraščius, pamatė, kad neturi skaitymo akinių ir jų paprašė savo žmonos?

Iš viso šis minėjmas buvo ne formalus, ne ant scenos, o daugiau susiėjimas pabūti tą brangų vakarą drauge, padainuoti lietuviškų dainų, pasisveikinti Vasario 16 d. proga. Tai buvo šeimyniška ir jauku.

Gal reikėjo himno ar „Lietuva brangi". Bet Nijolė Sadūnaitė užbaigė „Sąjūdžio" daina. Ir tai buvo gražu.

Kada jau kada, bet jau bent Vasario 16 d. proga nesisvaidykim akmenėliais.

Stasė Petersonienė

AR TINKAMAI PRIEKAIŠTAUJAMA?

Nustebino (ir nuliūdino) p. A. Juodvalkio laiškas, išspausdintas „Drauge" kovo 17 d. Jame autorius reiškia savo nepasitenkinimą Vasario 16-sios minėjimu, suruoštu Jaunimo centro kavinėje šios mums brangios šventės vakarą.

Gaila, neteko šiame minėjime dalyvauti, tačiau apie tuos jau dešimtmetis ruošiamus minėjimus, pasižyminčius nebanalia programa, dalyvius gaubiančius dvasingumu ir rimtimi, atsiliepimai būdavo gražūs. Suprantama, ne visada pavyksta suruošti renginius, vertus „penketuko". Taip gal nutiko ir šį kartą. Laiško autorius, šiame minėjime pasigedęs įvadinio žodžio ir tautos himno, yra visai neteisus.

Nuostabą betgi sukėlė nieko bendro su šiuo minėjimu neturįs jo priekaištas „tautos giesme" užsklendžiant iš tėvynės atvykstančių „ansamblių ir ansambliukų" atliekamas programas. (Beje, V. Kudirka šią giesmę pavadino „Tautiška giesme").

Man regis, kad po kai kurių atliktų programų mūsų menininkai — pirmosios kregždės iš besilaisvinančios tėvynės, giedodami himną drauge su salėje esančiaisiais, išreiškia širdžių vienybę ir bendrą visų ilgai puoselėtą laisvės lūkestį. Tas nenusakomo džiaugsmo srautas atsispindi iš Lietuvos gauto laiško eilutėse: „Neturime laiko nei ramiai pavalgyti, nei išsimiegoti. Sekame įvykius televizijoje, bėgame iš vieno mitingo į kitą, giedame himną, kur reikia ir kur nereikia". Štai kokia gaivalinga džiaugsmo banga yra apėmusi mūsų sesių ir brolių širdis! Ar nematome to viso nuotraukose, video juostose?

A. Juodvalkis mano, kad „koncertai nėra vieta himnams giedoti". Bet gi himnai giedami (ar grojami) ir sporto salėse rungtynių pradžioje. Juk tai savotiška tautinė manifestacija! Kai kada himnas giedamas ir laidojant tautiečius. Aplamai, jei jis giedamas ašaroms skruostais ritantis ir, pasak autorių, tinkama rimtimi — tai ir yra tam tinkamas laikas, tinkama vieta.

Laiške dar rašoma apie Vilniaus teatro aktoriaus Petro Steponavičiaus laikyseną Vasario 16-sios minėjime programą atliekant. Kokia gi buvo šio „homo sovietikus" laikysena ir kam išvis čia šis epitetas?! Argi juokiamės iš savęs ir su tais, kurie mus „dypukais" pavadina? Esame politiniai pabėgėliai, o ne iš vieno į kitą kraštą kažkieno valia perkilnoti žmonės. Nei viena, nei kita etiketė netinka ir nevartotina, nes ir vienu, ir kitu atveju visi buvome vien kitų valioje ir galioje. Tai — mūsų tautai tragiška lemtis!

Visi esame tos pačios Tėvynės Lietuvos vaikai, ir skirstytis į išprususius, praprususius ar tamsius kaimiečius, ypač šiuo vienybės reikalaujančiu metu, negalima. „Šiukštu!" — pasakytų šviesusis mūsų J. Tumas-Vaižgantas.

Sofija Jelionienė

Mirus

A.†A.

Tėvui TOMUI ŽIŪRAIČIUI, OP

jo vienuoliško gyvenimo broliui tėv. ALBERTUI-BENEDIKTUI RUTKAUSKUI, OP reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Kleizų šeima

A.†A.

VYTAUTUI ALANTUI

negrįžtamai iškeliavus, skausmo prislėgtus žmoną IRENĄ, sūnų GINTĄ ir mūsų krikštasūnį ALGĮ su šeima giliai užjaučia

Marija, Balys, Valentinas ir Banguolė Raugai

A.†A.

VLADUI ŠIMOLIŪNUI

mirus, jo žmonai STASEI, Lietuvos Dukterų narei, į jos vienatvę su nuoširdžia užuojauta ir liūdesiu jungiasi

Lietuvos Dukterys Kalifornijoj

1990 METŲ PAPILDOMOS KELIONĖS Į LIETUVĄ

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

15 dienų kelionė, 2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje. **Oro linija — Finnair**

Kelionė #813	$2,459.00 iš Bostono ir Niujorko
Rugpjūčio 13-27	$2,659.00 iš Čikagos

LIETUVA IR ČEKOSLOVAKIJA

11 dienų kelionė, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Prahoje
Oro linija — ČSA

Kelionė #608	$2,099.00 iš Bostono ir Niujorko
Birželio 8-18	$2,299.00 iš Čikagos

LIETUVA IR ŠVEICARIJA

15 dienų kelionė, 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Ciuriche
Oro linija — Swissair

Kelionė #614	$2,269.00 iš Bostono ir Niujorko
Birželio 14-28	$2,469.00 iš Čikagos

LIETUVA, SUOMIJA IR ESTIJA

15 dienų kelionė, 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje
Oro linija — Finnair

Kelionė #801	$2,389.00 iš Bostono ir Niujorko
Rugpjūčio 1-15	$2,589.00 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA

15 dienų kelionė, 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje
Oro linija — Austrian Airlines

Kelionė #808	$2,399.00 iš Bostono ir Niujorko
Rugpjūčio 8-22	$2,599.00 iš Čikagos

Visose kainose įskaičiuota: lėktuvo bilietas, 3 valgiai kasdieną Vilniuje, Taline ir Rusijoj, pusryčiai, vakarienės ir miesto apžiūrėjimas kituose Europos miestuose, pervežimai tarp oro uostų ir viešbučių, ekskursijos į Kauną ir Trakus. Visos grupės lydimos patyrusių BALTIC TOURS palydovų.

Smulkesnėms informacijoms ir brošiūrai, kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • Newton, MA 02164. Tel. 617/965-8080 • Fax 617-332-7761.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x **„Draugo" atkarpoje** Jono Rūtenio romanas „Žaliasis velnias" šiandien baigiamas spausdinti. Kitą savaitę pradėsime trumpesnę Vlado Vailionio novelę „Kodėl apleidai mano tautą".

x **Dr. Austė Vygantienė** ruošia Dariaus-Girėno mokyklos mokinius programai, kurią jie atliks Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų metinės vakarienės laiku, gegužės 20 d. Jaunimo centre.

x **Vytautas Beliajus,** tautinių šokių mokytojas, rašytojas ir „Vilties" žurnalo leidėjas, kuris gyvena Denvere, yra dėdė Lietuvos viceprezidento Broniaus Kuzmicko. Viceprezidento žmona, Leonarda Jekentaitė, yra Beliajaus sesers, Gitos Beliajūtės-Jekentienės ir Pijaus Jekentų duktė.

x **JAV LB krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas Linas Norušis** turėjo progos susitikti su evangelikų liuteronų sąjungos štabu (Evangelical Lutheran Church of America). Kartu su juo dalyvavo ir kun. Dumpys iš „Tėviškės" parapijos ir Dovilė Užubalytė-Šalčiūnienė, kuri toje sąjungoje dirba. Klausimas, kuris visiems tuo metu rūpėjo, rusų kareivių žiaurus elgesys su jaunais lietuviais kareiviais pabėgėliais. ELCA pažadėjo moraliniai protestuoti prieš tokį elgesį ir ateityje padėti kur gali.

x **Lietuvių Prekybos rūmai** rengia stipendijų banketą š.m. gegužės 6 d. 5:30 val. vakaro Martinique restorane. Banketo metu bus pagerbtas teisėjas Antanas Valukas. Skambinkite: informacijai — David Gaidas, vakaro pirm., **tel. 312-523-0440;** bilietams — Vincas Samaška, **tel. 312-735-4722.**

(sk)

x **Lemonto „Maironio" Lituanistinės mokyklos** 30-čio jubiliejinis pokylis įvyks gegužės 19 d. 6 v.v. Pasaulio Lietuvių centre. Gros „Gintaro" orkestras. Įėjimas 25 dol. asmeniui, 15 dol. studentams. Stalus rezervuoti pas: **Laimą Petroliūnienę** tel. 708-969-0162 arba **Ritą Riškienę** tel. 708-599-2253.

(sk)

x **Ieškoma moteris padėti vyresnio amžiaus porai,** Brookfield, IL. Žmona yra ligonė. Galima gyventi kartu, arba atvykti porą kartų į savaitę. **Skambinti: 1-708-485-8316.**

(sk)

x **JUOZAS BACEVIČIUS,** namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus patarnavimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: **Bell-Bace RE, tel. 778-2233.**

(sk)

x **Dėmesio video aparatų savininkai!** Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietiškąją NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į **INTERVIDEO.** Su moderniausia „digital" aparatūra, už prieinamą kainą galime perrašyti jūsų vaizdajuostes į 1¾" U-Matic, Beta, VHS, 8 mm, 8 mm „high-band" Stereo Hi-Fi formatus. Taip pat perrašome 16 mm kino filmus į video juostas. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609, tel. (312) 927-9091. Sav. Petras Bernotas.**

(sk)

x **Margučio rengiamas** muz. Arvydo ir sol. Nelės Paltinų koncertas bus šį sekmadienį, balandžio 29 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Paltinai atliks naujai paruoštą estradinių dainų koncertą. Koncerto bilietai gaunami Margučio raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje. Sekmadienį bilietų kasa Jaunimo centre pradės veikti 1 val. p.p. Koncertas prasidės punktualiai. Prašoma nesivėluoti. Po koncerto bus bendros vaišės kavinėje. Visi kviečiami.

x **Dr. Robertas Vitas,** Krištanavičiaus fondo pirmininkas, duos pranešimą apie Fondo veiklą Fondo vakaronėje penktadienį, gegužės 11 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Bus ir dr. Jono Račkausko pranešimas apie Fondo remtus Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbus ir amžinų narių atžymėjimų įteikimas. Dr. Vaclovui Šauliui bus įteikta Gutausko premija.

x **Lankstinukas „Lithuania-Lietuva"** buvo išleistas JAV Lietuvių Bendruomenės 1989 m. Paskutinėm dienom jis buvo perredaguotas ir netrukus bus spausdinamas. Bus pirašytos vėlyviausios žinios, nauji Lietuvos istoriniai įvykiai. Lankstinukas plačiai vartojamas JAV LB apylinkėse, norint supažindinti lietuviškai nekalbančius su Lietuva, jos istorija, kultūra ir pan.

x **Trys pirmosios LB apylinkės!** Stambiausias sumas LB vajui DOVANA LIETUVAI iki dabar yra atsiuntusios sekančios apylinkės: 1. Sunny Hills apylinkė — 10,500 dol., 2. Los Angeles apylinkė — Pietinės Kalifornijos Lietuvai remti komitetas — 6,085.33 dol., 3. Cape Cod apylinkė — 4,792 dol. Kitos apylinkės irgi prisidėjo ir tebeprisideda stambiomis sumomis prie DOVANA Lietuvai vajaus.

(sk)

x **J. Čeponis, vienas iš žinomiausių Lietuvos tapytojų,** kurio darbus yra įsigiję daugelio kraštų meno muziejai bei privatūs meno mėgėjai, yra atvykes į Čikagą. K. Avižienio padedamas, ruošia savo darbų parodą Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. **Atidarymas gegužės 26 d., 7:30 v.v.**

(sk)

x **Nebrangiai parduodame Lietuvoje** naujus automobilius LADA ir VOLGA, naudotas amerikietiškas mašinas, namus. Keičiame dolerius į rublius arba pristatome dolerius į Lietuvą. Pervedame palikimus. Skambinti: **Ąžuolui 312-434-8618.**

(sk)

x **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreiptis į Aldoną Kaminskienę, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. **Telefonas (312) 778-6766.**

(sk)

x **Ligos draudimas** atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x **Lietuvoje, Šiauliuose, parduodamas namas,** pervedant dolerius į JAV banką. Namas mūrinis, bendras plotas 100 kv m. ; su patogumais. Teirautis: **Lithuania, Vilnius, Taikos 142–5, Lilia Luiftienė, tel. 42-28-90.**

(sk)

Bostono lietuviai išradingi. Demonstracijų metu sugalvoja kaip patraukti žiūrovų dėmesį.

Nuotr. R. Miliauskaitės

x **„USA Today"** penktadienį, balandžio 20 d. laidoje buvo įdėtas vedamasis, pasirašytas Al Neuharth, to laikraščio steigėjo. Vedamasis teigė, kad Gorbačiovas turi teisės būti užpykęs ant Lietuvos, kad jų, pabėgėlį vaiką, galima „mušti". Pasipylė reakcijos, ir 25 d. ir kitose laidose rašė Daiva Meilė, Jeane Kirkpatrick, Sen. Bill Bradley, Arvydas Barzdukas, Darius Slavinskas, Leta Vaitonis, Arūnas Bielinis, Indrė Tijūnėlis ir dar kiti.

x **LIETUVA - VOKIETIJA.** Jums pageidaujant, pridėjome papildomą kelionę į Lietuvą, **rugpjūčio 11 iki rugpjūčio 22 d.:** 10 naktų Lietuvoje, 3 naktys Vokietijoje. **Pilna kaina $2,345.00. G.T. INTERNATIONAL, INC. (708) 430-7272.**

(sk)

x **MAISTO DEFICITAS LIETUVOJE!** Prieš išvykdami aplankyti savo artimuosius Lietuvoje nepamirškite pasirūpinti deficitiniu maistu. Už $100.00 „Žaibas" pristatys jūsų nurodytu adresu Lietuvoje 4 kg. lietuviško skilandžio, 2 kg. „Žalgirio" dešros, 2 kg. „Suvalkietiškos" dešros, 1 kg. „Sodžiaus" dešros, 1 kg. file plėvelėje. **„ŽAIBAS" 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457, tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x **ŽAIBAS praneša:** maisto produktai ir vaistai jau Vilniaus sandėlyje! Per 10 darbo dienų jūsų nurodymu bus pristatyta. **Nr. 6 maistas:** 5 sv. kumpis, 1 sv. riešutų sviesto, 5 sv. ryžių, 1 sv. slyvų, 1 sv. razinų, ½ gal. aliejaus, įvairių pusrytinių kruopų (cereal), 2 dėž. įvairių arbatų, 2 sv. kavos — 100 dol. **Nr. 7 vaistai ir vitaminai — $115 dol. ŽAIBAS, 9525 S. 79 Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090.**

(sk)

x **Ieškoma vedusių pora prižiūrėti** lietuvių visuomeninės veiklos pastatą New Yorke. Alga ir butas. Kreiptis raštu: **DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, Skelbimų Skyrius, Nr. 250.**

(sk)

x **Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų** namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.**

(sk)

x **Pataisymas:** „Ar mes turime būti diplomatiški Lietuvos labui" („Drauge" balandžio 25 d.) buvo pasirašytas R. Kubiliūtės, **ne** A. Kubiliūtės.

x **Romas Pukštys praneša, kad viza jau gauta.** Dėl palikimų ir pinigų pervedimo į Lietuvą kreiptis dabar. Paskutinė atsiskaitymo diena šiai kelionei **gegužės 5. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Lietuvaitė 15 m.,** domisi sportu ir muzika, nori susirašinėti su to amžiaus Amerikos lietuviais. Rašykite: **Lithuania, Kaunas, 233042, Architektų g. 5–10, Eglei Jurevičiūtei.**

(sk)

x **Čikagos KASOS 1990 m. informacinis susirinkimas** įvyks gegužės 12 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Visus narius ir KASOS veikla besidominčius kviečiame dalyvauti.

(sk)

x **Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvėse** Chicagoje ir St. Petersburg Beach, FL, rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pageidaujamų, reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Siunčiame prekes į Vilnių **kargo-oro linija. Tel. 312-778-2100.**

(sk)

x **American Travel Service Bureau** parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka, ir grįžtantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. **Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

(sk)

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PASITARIMAS LIETUVOS REIKALAIS

Nors beveik keturiasdešimt penkerius metus dirbome Lietuvos išlaisvinimui, tačiau paskutinieji įvykiai ne tik visuomenę, bet ir vadinamus „veiksnius" užklupo netikėtai ir nepasirengusius. Todėl balandžio 22 d. „Seklyčioje" buvo sukviestas kiek platesnės apimties pasitarimas. Oficialiai pasitarimas buvo pavadintas: „Bendruomenės veikėjų patariamosios grupės pasitarimas". Bet ne pavadinime esmė.

Visuomenės tarpe buvo jaučiama, kad nėra koordinuotos veiklos. Gandai pradėjo sklisti, kad yra pasireiškiančių net griaunamąja veikla. Ir rašančiajam teko girdėti, kad iš Los Angeles buvo siuntinėjami laiškai, raginantieji, kad nebūtų pripažinta dabartinė Lietuvos vyriausybė. Gal tai tėra tik negausūs balsai, bet reikia žinoti, kad ir geriausiame chore vienas nevykęs balsas yra visų girdimas.

Dr. A. Razma pasitarimą pradėjo prezidento V. Landsbergio priesaika. Tarpe saulės prošvaisčių yra debesų ir šešėlių. Visiems turėtų būti aišku, kad didesniems darbams atlikti yra reikalingos lėšos. Čia yra ne elgetavimas, o tik priminimas. Dabartiniais laikais Washingtone nebegalime pasitenkinti tik mėgėjiška veikla. Reikėtų informacinio štabo su keletu apmokamų tarnautojų. O Bendruomenės iždas yra gana ribotas. Buvo paminėta, kad vadinama „veiksnių" konferencija, kaip buvo galima laukti, nepavyko. Baltų delegacija, kuri balandžio 11 d. lankėsi Baltuosiuose rūmuose, nieko gero nepasiekė ir reikia laikyti nesėkminga. Žiniomis, ateinančiomis iš Lietuvos, Vyt. Landsbergio žodžiais: „Audiencija pas prez. G. Bushą Lietuvai buvo kenksminga". Pagal televizijos komentatorių pasisakymus, tokį pat įspūdį susidarė ir šias eilutes rašantysis.

Tokios delegacijos turi būti apsvarstytos ir tinkamai sudarytos, neužtenka tik žioplai prieš foto aparatą šypsotis. O tokių delegatų mes visuomet turėjome. Kadangi beveik visuotine nuomone tos delegacijos lankymasis apčiuopiamos naudos nedavė, tad apie ją ir buvo plačiau pakalbėta. Apie audiencijos ir delegacijos sudarymo istoriją plačiau paaiškino Asta Banionytė ir A. Barzdukas.

LB-nė jau senokai klibino Washingtono duris, bet be rezultatų. Sausio 11 d. vėl buvo kreiptasi, prašan audiencijos. Atsakymas atėjo tik po šešių savaičių. Buvo gautas šabloniškas-trafaretinis laiškas (dabar jau mes žinome Bushą, tad nereikia stebėtis), kad atsisakoma pasimatyti. Netrukus po to skaitėme spaudoje, kad su kažkokia delegacijėle Baltuosiuose rūmuose lankėsi K. Oksas ir padėkojo už Lietuvos reikalų gynybą (blogai, kad mūsų vardu, bet kas kalbėti gali). Pabaltiečių Laisvės lyga per J. Šununą, rūmų štabo viršininką, organizavo šį susitikimą. Buvo aiškiai jaučiama, kad Bendruomenė ignoruojama. Atrodo, kad delegacijos sudaryme per daug balso turėjo estai ir latviai. Čia irgi mūsų apsileidimas, kad daugiausia svarstant Lietuvos reikalus, leidžiame kaimynams dominuoti. Mandagumas turi savo ribas turėti! Jau prieš audienciją buvo žinoma, kad Bushui patinka referendumo klausimas, o ekonominė blokada krito ant kurčių ausų. Amerikos Senato delegacija, kuri lankėsi Maskvoje, taip pat turi miglotą nuomonę. Pasiklauso parengtų propagandistų ir nemoka grūdų nuo pelų atskirti.

Dr. T. Remeikio nuomone, Busho elgesys Beijingo ir Lietuvos atveju yra tas pat, atrodo, kad viskas buvo numatyta ir sutarta Maltoje. Kadangi šis pasitarimas buvo sukviestas, kad mūsų veikla būtų efektingesnė ir daugiau koordinuota, tad buvo išklausyti dr. T. Remeikio ir Br. Nainio parengti projektai. Taip pat ir Vyt. Maciūno pristatymas apie politinės akcijos branduolį, kuris yra susiorganizavęs Philadelphijoje. Išklausius šiuos pranešimus vyko diskusijos, į kurias daugelis įsijungė. Po diskusijų buvo nutarta: vykdomosios komisijos sudarymą pavesti LB Krašto valdybai.

Baigus tas diskusijas, telefonu susijungta su minist. St. Lozoraičiu. Pirmiausia su juo pakalbėjo A. Barzdukas ir paaiškino apie vykstantį pasitarimą. Po to išgirdome St. Lozoraičio balsą: „Vakarų valstybės labai atviriai parodė, kad jos Lietuvai nepadės. Sovietų reakcija bus labai kieta. Jeigu dabar pralaimėsime — tai bus ilgalaikis pralaimėjimas ir Sovietų pergalė".

Buvo einama prie vykd. komiteto sudarymo. LB valdyba trumpai pasitarusi pranešė, kad pakviesti: A. Barzdukas, dr. T. Remeikis, dr. P. Kisielius, Br. Nainys, L. Norušis ir R. Dirvonis. Dar buvo ir daugiau nutarimų.

J. Ž.

x **Lemonto LB valdyba,** Lemont, Ill., per ižd. Aleksą Karaliūną „Draugo" išlaidoms mažinti paaukojo 75 dol. ir palinkėjo, kad dienraštis gyvuotų ir lankytų kiekvieno lietuvio šeimą. Labai dėkojame už linkėjimus ir auką.

x **V. Rubas** iš Riverside, Ill., „Draugą" parėmė 50 dol. auka. Nuoširdus ačiū.

x **Dr. Justinas Pikūnas,** Northwille, Mich., dr. J. Makštutis, Palos Hts., Ill., Justina Petkevičienė, Cleveland, Ohio, Aleksas Jasčemskas, Rockford, Ill., Connie Lepar, Nokomis, Fl., Kazys Linkus, Miami Beach, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x **Dr. Aras ir Lina Žliobai,** Westmont, Ill., dr. Kazys Narcius, Alton, Ill., Pranas Keblinskas, St. Petersburg Beach, Fla., Aleksandras Blinstrubas, Summit, Argo, Ill., J. Mikelionis, Seattle, Wa., Richard Prickaitis, Betty City, Mich., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x **Vacys Rociūnas,** Independence, Ohio, Stasys Garliauskas, Manchester, Mich., „Draugo" artimi bendradarbiai, rėmėjai, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x **Lietuvaitė iš Kauno, 16 m., mėgsta muziką,** lauko tenisą ir susirašinėjimą su jaunimu iš įvairių pasaulio kraštų. Norėtų susirašinėti su Amerikos lietuviais. Galima rašyti ir angliškai. **Lithuania, Kaunas 233043, Architektų 5–10, Jurga Jurevičiūtė.**

x **Pranešame, kad Baltic Blossoms** gėlių parduotuvė bus uždaryta balandžio 29, 30 ir gegužės 1 bei 2 d. Parduotuvė bus vėl atidaryta gegužės 3 d., ketvirtadienį.

(sk)

x **Ieškoma lietuviškai ir šiek tiek angliškai kalbanti** moteris gyventi kartu Orland Parke ir prižiūrėti du ligotus, senyvo amžiaus žmones. Skambinti kasdien 9 v.r.–10 v.v. tel. **708-403-4592.**

(sk)

PRAŠOME, RAGINAME!

Baltų Laisvės lyga praneša, kad ji skelbia „Telefoninę demonstraciją" perduoti prezidentui Bushui mūsų visuomenės nuomonę, kad jis klaidingai elgiasi Lietuvos atžvilgiu. Prašome kiekvieno lietuvio skambinti visiem savo draugam ir giminėm, kad mes ir jie spaustų administraciją Lietuvos labui. Skambinkite į White House Opinion Hot Line: 1-202-456-7639 tarp 9 ryto ir 5 v.v. EDT.

Reikalas labai svarbus. Prašom skambinti bent kartą per dieną iki gegužės 30 dienos (Gorbačiovo atvykimo diena).

Pavyzdys: „I, (vardas, pavardė, vietovė) feel that President Bush has made a grievous mistake towards Lithuania in attempting to appease the Soviet hardliners. Please, do not give Russia most favored nation trade status, taxpayer subsidized loans or agricultural goods."

Taip pat, skambinkime savo kongresmanams prašydami, kad jie pasirašytų kaip „Co-sponsor" HJR 493, skelbiant birželio 14 dieną Baltų laisvės diena. Yra labai svarbu dabar remti šią rezoliuciją ir parodyti prezidentui Bushui, kad kongresas remia Lietuvos, Latvijos ir Estijos Nepriklausomybės reikalą. Dėl tolimesnės informacijos skambinkite Liudai Avižonienei (714) 362-1472.

ŠIĄ TELEGRAMĄ SIŲSKITE PREZIDENTUI

President Bush: We strongly urge you to reconsider your position regarding economic sanctions against Soviet aggression in Lithuania. The Soviets are denying Lithuania the right to Indepentent prosperity — we should not assist the Soviets in this effort by denying Lithuania assistance and moral support. Western Union telefono numeris: **1-800-257-4900** — prašyti **„Hotline Operator 9654".**

NAMŲ SAVININKŲ ŽINIAI

Savininkai tų namų, kurie turi daugiau kaip keturis butus Chicagoje, turės kasmet registruotis miesto įstaigoje. Tokį nutarimą vienbalsiai priėmė Chicagos miesto taryba.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą